

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA BENEDICTI PP. XV

LITTERAE APOSTOLICAE

I

ERECTIO NOVI VICARIATUS APOSTOLICI HO-NAN ORIENTALIS

BENEDICTUS PP. XV

Ad perpetuam rei memoriam. — Summa afficimur laetitia, quum edocti simus, catholicam fidem adeo in longinquas regiones propagatam esse, ut vinea Domini novos ibidem operarios exigat et requirat. Et pro altissimo munere, Nobis divinitus commisso, gratum acceptumque habemus, spiritualibus fidelium necessitatibus primo quoque tempore providere. Cum igitur relatum sit Nobis, in Apostolico Vicariatu Ho-nan meridionali, alumni Seminarii Mediolanensis ab Exteris Missionibus concredito, ubi, propter eorum studium atque operam sollertem, regio occidentalis abhinc annos quinque distracta fuit, et aliis non minus actuosis Missionariis tradita, Christi religionem, iuvante Domino, in dies feliciter augeri; Nos, ad huiusmodi incrementum adiuvandum, novum intra illius Missionis fines Vicariatum constituere decrevimus. Quare omnibus rei momentis attente perpensis cum VV. FF. NN. S. R. E. Cardd. christiano nomini propagando, motu proprio, certa scientia ac matura deliberatione Nostra deque Apostolicae potestatis plenitudine, praesentium tenore ab Apostolico Vicariatu Ho-nanensi meridionali civiles Praefecturas, vulgo *Kueitefu*, *Cengcioufu* et *Kaifongfu* nuncupatas, disiungimus ac separamus, easque in proprium Vicariatum Apo-

stolicum erigimus cum omnibus et singulis iuribus, honoribus, privilegiis, indultis, quae ad huiusmodi Vicariatus Apostolicos pertinent, eumque « de Ho-nan orientali » nominandum esse statuimus. Volumus autem, ut a postrema harum Praefectura, idest « Kaifongfu », civiles Sub-praefecturae « Juciou, Singtchenghsieng » et « Mihsieng » excipiantur, et novus erectus Vicariatus de Ho-nan orientalis eorundem Alumnorum Seminarii ab exteris Missionibus Mediolani, qui tantum ibidem meruerunt, curis et laboribus demandetur. - Decernentes praesentes Litteras firmas, validas et efficaces semper exsistere et fore, suosque plenarios atque integros effectus sortiri atque obtinere, illisque ad quos spectat vel in posterum spectare poterit in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoslibet iudices ordinarios ac delegatos iudicari ac definiri debere, atque irritum esse et inane si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. - Non obstantibus Nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, aliisque Constitutionibus et Sanctionibus Apostolicis ceterisque omnibus in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxi mensis septembris anno mcmxvi, Pontificatus Nostri tertio.

De speciali mandato SS^{mi}
P. CARD. GASPARRI, a *Secretis Status*.

II

DECERNITUR NOMISMA PRO COHORTE MILITUM, QUI VULGO « GENDARMI PONTIFICII » VOCANTUR, CENTESIMO EXEUNTE ANNO AB EIUS INSTITUTIONE.

BENEDICTUS PP. XV

Ad perpetuam rei memoriam. — Cum centesimus hoc ipso die compleatur annus, ex quo fel. rec. decessor Noster Pius VII militum Cohortem instituit, quae, initio, vulgo « dei Carabinieri Pontificii » nuncupabatur, nunc, mutato nomine, « dei Gendarmi Pontificii » audit, nolumus faustum hunc praeterire diem, quin paternae Nostrae erga eandem benevolentiae peculiare publice edamus testimonium. Grato enim iucundoque recolimus animo, quam praeclaram Pontificia ea Cohors pepererit sibi hoc intervallo laudem in tuenda tum civilis communitatis tum Romanorum Pontificum securitate; cuius in perfunctione muneris,

quemadmodum antehac decessoribus Nostris, sic Nobis in praesenti, pro rerum temporumque condicione, fidelitatem virtutemque suam luculenter probavit. Laetabilis igitur eventui ut aliquod exstaret monumentum, nomisma signari iussimus, cuius adversa pars Nostram refert imaginem et nomen et Pontificatus annum; aversa autem habet tum expressa gentilitia insignia Pii VII et Nostra, Clavibus ac Tiara superimpositis, et duobus ramis, altero quercus, lauri altero, subnexus atque hinc inde in coronae modum inflexis, tum inscriptos in orbem titulos « COHORTI MILITUM PONTIFICUM », « FIDEI ET VIRTUTI », numero anni MDCCCXVI sinistrorsum, anni MCMXVI dextrorsum, inter utrumque titulum interiecto. Concedimus vero ut dilecti filii Pontificiae Cohortis seu ductores seu milites, quotquot hodie stipendia merent, nomisma ita signatum, quod e taenia serica caerulei coloris, extremis oris flava, dependeat, in saecularium horum sollemnium memoriam, ad sinistrum pectoris latus gestare possint omnes; eiusmodi autem concessionem Nostram, pro iis qui legitime ea utentur, benigne volumus eosdem parere effectus, atque annus plenus in militia consumptus. Confidimus interea fore, ut praecipua haec voluntatis Nostrae significatio, qua milites securitati Aedium Nostrarum tutandae honestamus, id prorsus efficiat, ut iidem, tum fidei morumque integritate, tum navitate sollertiaque in officiis suis fungendis haud minore fulgeant, quam qui ex eadem Cohorte ante actis temporibus mirabiles decessoribus Nostris prae-buerunt utilitates. Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII mensis octobris anno MCMXVI, Pontificatus Nostri tertio.

P. CARD. GASPARRI, *a Secretis Status*.

MOTU PROPRIO

DE SANCTUARIIS S. MARIAE AD RUPES ET S. BERNARDINI SENENSIS QUOD AQUILAE EST, MINISTRI GENERALIS FRATRUM MINORUM IURISDICTIONI IMMEDIATE SUBIICIENDIS.

BENEDICTUS PP. XV

Sanctae Mariae ad Rupes, imminens valli Suppentoniae, Sanctuarium, quod quidem decessor Noster fel. rec. Pius X basilicam minorem appellavit, cum aedificiis adiunctis, id est coenobio et ecclesia, constat ab anno MCMXII, ex eiusdem decessoris chirographo, in dominium et

proprietatem cessisse Apostolicae Sedis; ipsius autem custodiam ac procurationem Fratribus Ordinis Minorum e provincia Saxonica S. Crucis in perpetuum demandatam esse, hac lege ut illius provinciae minister in ea procuratione gerenda Apostolicae Sedis vice fungeretur. Iam vero, cum cognoverimus eum ministrum provincialem instanter a moderatore Ordinis petere et eius basilicae et coenobii et ecclesiae regimen depocere sibi liceat, videtur Nobis commoda oblata occasio, ut, praesertim ob religiosam disciplinam eo sanctius ibi cum pietatis popularis incremento servandam, pro Saxoniae provinciali ipsum Ordinis praepositum substituamus. Itaque his litteris Motu Proprio et certa scientia edicimus, ut Sanctuarium S. Mariae ad Rupes cum coenobio et ecclesia continentibus, iam nunc ministri generalis Fratrum Minorum iurisdictioni *immediate* subsint; eidemque iura ac privilegia omnia quae in id Sanctuarium easque aedes quae ministro et provinciae Fratrum Minorum Saxoniae tributa sunt, attribuimus. — Aliis iisque gravibus causis adducimur, ut de domo minoritica, quae Aquilae est in Aprutio, coniunctaque ecclesia S. Bernardini Senensis, ubi sacri eius cineres requiescunt, idem decernamus. Quare in hanc quoque tum domum tum ecclesiam non alius quam minister generalis Ordinis Minorum posthac iurisdictionem habebit. Is autem utrique coenobio Sanctuarioque S. Mariae ad Rupes et S. Bernardini Senensis sodalem praeficiet, Praesidentis titulo; eique ad varia ministeria tot adiciet sacerdotes et laicos, quot res postulaverit; quos omnes delegerit ex quavis Ordinis provincia, more usitato in omnibus coenobiis Fratrum Minorum, quae sub ditione ministri generalis Ordinis directe sunt.

Atque haec volumus et iubemus, contrariis quibusvis non obstantibus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XIX mensis septembris, anno MDCCCXVI, Pontificatus Nostri tertio.

BENEDICTUS PP. XV

EPISTOLAE

I

AD LUDOVICUM NAZARIUM S. R. E. PRESB. CARD. BÉGIN, ARCHIEPISCOPUM QUEBECENSEM, CETEROSQUE ARCHIEPISCOPOS ET EPISCOPOS REGIONIS CANADENSIS: MUTUAM INTER FIDELES CONIUNCTIONEM ENIXE COMMENDAT.

Dilecte Fili noster, Venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Commisso divinitus Nobis pascendi dominici gregis officio vehementer impellimur, ut, si qua inter Ecclesiae filios discidia commoveantur, unde pacem mutuamque coniunctionem in discrimen vocari contingat, ea quoquo pacto componere pro viribus studeamus. Quid enim tam rei catholicae perniciosum, aut quid a divinis praeceptis Ecclesiaeque principiis tam alienum, quam christifideles inter se studiis partium dividi? Siquidem *regnum in se ipsum divisum desolabitur*: et christianus populus, si quando *cor unum et anima una* esse desierit, ab illa sensim caritate desciscit, quae non modo est *vinculum perfectionis*,¹ sed christiani nominis praecipua ac prima lex,² cum eam humani generis Redemptor discipulis suis veluti testamento commendaverit,³ eandemque verae fidei signum et argumentum fore edixerit: *In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem*.⁴ Accedit quod dissensiones eiusmodi, praeterquam quod a Christi Domini spiritu longissime absunt, id quoque misere efficiunt, ut eos *qui foris sunt* a catholica fide magis magisque avertant, cum, contra, fraterna catholicorum consensio et caritas magno semper fuerit externis ad participandam eorum societatem invitamento.

Itaque in summa versamur sollicitudine, venerabiles Fratres, ob eas, quae inter catholicos istius regionis, quorum alioqui fides et pietas apud omnes pervagata est, abhinc aliquot annos exarsere simultates; quas quidem cotidie ingravescere et publicas iam factas esse, tum pluribus certisque argumentis comperimus, tum etiam a vobismetipsis edocti sumus.

¹ Coloss., III, 14.

² MATTH., XXII, 38-39.

³ Io., XIII, 34; XV, 12, 17; XVII, 11.

⁴ Io., XIII, 35.

Quaenam vero sit huius causa discidii, plane liquet. Cum enim ex catholicis Canadensibus alii, ex Gallis oriundi, gallico sermone, alii, etsi varia ab stirpe profecti, anglico utantur, idcirco inter se decertant, contendunt.

Franco-canadenses, quos vocant, recte omnia in sua Quebecensi provincia procedere affirmant; ast in Ontario aliisque locis, ubi suae stirpis familiae haud ita paucae vitam degunt, sermoque anglicus, provinciae lege, in usu est, non aequam haberi sermonis gallici rationem nec in ministeriis sacris nec in separatis catholicorum scholis, conqueruntur. Volunt igitur, ita, pro catholicorum utriusque linguae numero, sacri administri ecclesiis praeficiantur, ut, ubi Franco-canadenses sint numero plures, ibi sacerdos suae linguae ac stirpis sibi constituatur; in paroeciis autem, in quorum finibus iidem aliquo numero vivunt, in praedicatione verbi aliisque ecclesiasticis officiis sermo gallicus item atque anglicus adhibeatur; ut denique in separatis scholis, eo modo, qui, suo ipsorum iudicio, plenior aptiorque videatur, pueri gallicum sermonem doceantur.

Contendunt ex adverso alii, in Ontario ceterisque linguae anglicae provinciis catholicos pauciores esse quam acatholici, tametsi Franco-canadenses catholicis alterius linguae praestent alicubi numero; in designandis vero ecclesiae administris rationem ducendam quoque esse tum eorum qui ad veram religionem converti possint ac debeant, tum linguae quae provinciae sit propria, tum etiam aliarum locorum personarumque condicionum, neque inspecta tantummodo maiore catholicarum stirpium parte rem dirimi posse. Addunt, haud raro sacerdotes Franco-canadenses anglicum sermonem aut minus probe nosse, aut non optime loqui, aut suae gentis linguae postponere: ex quo accidere, ut in ministerio exercendo vel parum proficient vel non eam praestent operam, quam locorum necessitas postulat. Ad scholas separatas quod attinet, si gallicus sermo sic traderetur, quemadmodum Franco-canadenses possunt, id rectae puerorum institutioni in sermone anglico, provinciae proprio, graviter obfuturum, non sine parentum offensione, qui cogerentur vel sumptu suo mancam supplere institutionem ut filii anglicam linguam perfecte absoluteque addiscerent, vel, catholicis scholis posthabitis, filios ad publicas seu *neutras* mittere, quod omnino nefas; ea denique institutionis ratione facile excitam iri gubernatorum invidiam in scholas separatas, quas si de communis utilitatis negligentia argui liceret, in discrimine versari posset ipsum legis de propriis catholicorum scholis beneficium, quod incolume servari religionis quam plurimum interest.

Atque utinam haec omnia sedate placideque disceptarentur! Verum, quasi in causa sit gens vel religio ipsa, in diariis et ephemeridibus, in

libris et opusculis, in privatis colloquiis et in publicis contionibus, tam acriter exagitantur, ut, animis magis magisque incensis concitatisque, discidium inter utramque partem cotidie insanabilius evadat.

Huic tanto incommodo ut opportuna adhibeamus remedia, placet, venerabiles Fratres, quos Nobis coniunctissimos novimus, vobiscum consilia Nostra communicare. Sciatis, rem vos facturos, qua nulla Nobis optatior, si omni contentione enitemini, ut, cum pacis caritatisque muneribus, consensus atque coniunctio inter fideles procurationi vestrae creditos denuo consistat. Verba apostoli Pauli Nostra facimus: *Obsecro vos, fratres, per nomen Domini Nostri Iesu Christi, ut idipsum dicatis omnes, et non sint in vobis schismata: sitis autem perfecti in eodem sensu et in eadem sententia...*¹ *supportantes invicem in caritate, solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis.*² Filii enim sumus eiusdem Patris, eiusdem divinae mensae eorumdemque sacramentorum participes, ad eandem vocati beatitatem: *in unum corpus baptizati... in uno Spiritu potati.*³ *Quicumque enim in Christo baptizati estis, Christum induistis:*⁴ *... ubi non est gentilis et iudaeus, circumcisio et praeputium, barbarus et Scythia, servus et liber, sed omnia et in omnibus Christus.*⁵

Quod si fideles regionis istius, ratione familiarum ac stirpium, non idem sentiunt, et *angustiantur vasa carnis*, at contra oportet, suasore Augustino,⁶ ut *dilatentur spatia caritatis*. Si vero ex aequo bonoque et ex sola caritatis lege nequeant omnia componi, sunt in Ecclesia, a Spiritu Sancto positi, qui iudicent, et quorum sententiae parere fideles debeant, si velint Christi esse et haberi nolint *tamquam ethnici et publicani*.

Controversias igitur dirimere, quas inter se habent catholici Canadenses de utriusque sermonis iuribus et usu in sacris aedibus et in scholis catholicorum propriis, Episcoporum est, eorum praesertim qui iis praesunt dioecesibus ubi plus ardet contentio. Quare hortamur in unum convenient, rem tam gravem diligenter considerent atque perpendant, propositaque sibi unice Christi causa animarumque salute, quae iusta et opportuna visa sint, statuunt ac decernant. Quod si, quavis de causa, eorum sententia definiri quaestio ac terminari nequeat, rem ad Apostolicam hanc Sedem deferant, quae causam ad iustitiae et caritatis leges

¹ I Cor., I, 10.

² Eph., IV, 2-3.

³ I Cor., XII, 13.

⁴ Galat., III, 27.

⁵ Coloss., III, 11.

⁶ Sermo LXIX, MIGNE, P. L., t. 38, col. 440.

sic dirimet, ut fideles pacem mutuamque benevolentiam, sicut decet sanctos, in posterum conservent.

Interim autem, diaria et ephemerides, quae catholico nomine gloriantur, oportet discordiam inter fideles ne alant, neve Ecclesiae iudicium praeoccupent; quae qui conscribunt, si patienter modesteque siluerint, si animis sedandis dederint ultro operam, rem professione sua omnino dignam fecerint. Abstineant item se fideles ab hac quaestione in popularibus comitiis, in contionibus, in coetibus catholicis proprii nominis pertractanda; fieri enim paene nequit, quin oratores studio partium abripiantur novasque incendio tam vehementi faces admoveant.

Quae vero omnibus paterno animo praescribimus, ea quidem clerus sibi in primis praecipere sciat. Cum enim sacerdotes forma gregis fieri et esse debeant ex animo, eos plane dedecet ista aemulationis invidiaeque tempestate iactari. Quare peramanter eos admonemus ceteris e populo praeceant, tum moderatione et benignitate animi, tum sacrorum Antistitum reverentia, tum denique obedientia, in iis potissimum quae ad iustitiam et disciplinam ecclesiasticam pertinent et de quibus Ecclesia iure suo decernit. Certe spirituali bono et concordiae catholicorum utriusque linguae valde est profuturum, si sacerdotes utrumque sermonem callebunt omnes. Quamobrem mirifice delectati sumus cum accepimus, in nonnulla seminaria eam inductam esse disciplinam, ut clerici et gallice et anglice loqui perdiscant: quod equidem velimus exemplo esse ceteris. Studeant interea sacerdotes, qui sacris ministeriis vacant, in utraque lingua peritiam usumque habere, invidiisque omnibus amotis, modo una, modo alia utantur, pro fidelium necessitate.

Sed cum de scholis, quas catholici in Ontario habent, contentio sit acrior, videtur propria quaedam de iis attingere.

Nemo unus negaverit, Ontarii gubernatores exigere merito posse, ut anglicam linguam, quae propria provinciae est, pueri in scholis doceantur; itemque catholicos Ontarienses iure postulare, ut in separatis scholis ea tam perfecte tradatur, ut eorum filii pari condicione sint ac pueri acatholici qui scholas *neutras* celebrant, atque haud ita minus idonei evadant tum altioribus scholis adeundis, tum officiis civilibus assequendis. Neque vero est, cur abiudicetur Franco-canadensibus, qui eandem provinciam incolunt, ius flagitandi, debita tamen ratione, ut in scholis, quas eorum filii aliquo numero frequentant, gallica lingua tradatur: nec profecto videntur iidem obiurgari posse, quod rem sibi suisque caram tueantur.

Meminerint tamen catholici istius regionis, unum maxime omnium interesse, idest catholicas haberi scholas easque nulla prorsus de causa

in discrimen adduci, ut, dum pueri litterarum scientia imbuuntur, discant quoque catholicam fidem custodire et Christi tum doctrinam aperte profiteri tum legem sancte servare: id enim et pietas in pueros et religionis bonum et ipsa Christi causa omnino postulat.

Quo autem pacto haec duo componi liceat, plenam videlicet in lingua anglica et aequam puerorum franco-canadensium in lingua gallica institutionem, manifesto apparet, si de scholis agitur publicae auctoritati subiectis, rem iniussu eius definiri non posse. Quod tamen minime prohibet, quominus sacrorum Antistites, pro suo curandae animarum salutis studio, sollerti actuosaque opera efficiant, ut moderationis consilia plus possint, et quod aequum et iustum sit, unicuique ex partibus tribuatur.

De cetero, venerabiles Fratres, ita fidei ac nativitati vestrae confidimus, vosque tam cognovimus et memores officii et de reddenda apud divinum Iudicem ratione sollicitos, ut pro certo habeamus, nihil vos reliqui facturos, quod ad damna removenda pacemque restituendam tentari possit. Itaque cogitationes curasque vestras in eo collocetis, ut *omnes unum sint et ut sint consummati in unum*, quemadmodum divinus Magister proxime ante docuit oravitque quam pro nobis mortem in Cruce oppeteret. Haereant fidelium vestrorum animis Apostoli Pauli verba: *Unum corpus et unus spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestrae. Unus Dominus, una fides, unum baptisma. Unus Deus et Pater omnium, qui est super omnes, et per omnia, et in omnibus nobis.*¹ In hac autem mutua coniunctione fideles sint *invicem benigni, misericordes, donantes invicem, sicut et Deus in Christo donavit vobis.*²

Caelestium interea munerum conciliatricem paternaeque caritatis Nostrae testem, vobis, dilecte Fili Noster, venerabiles Fratres, et clero populoque cuiusque vestrum, apostolicam benedictionem ex animo impertimus.

Datum Romae apud sanctum Petrum, die VIII mensis septembris MDCCCXVI, Pontificatus Nostri anno tertio.

BENEDICTUS PP. XV

¹ Eph., IV, 4-6.

² Eph., IV, 32.

II

AD FRANCISCUM S. R. E. PRESBYTERUM CARDINALEM DE BETTINGER, ARCHIEPISCOPUM MONACENSEM ET FRISINGENSEM: RESPONDET LITTERIS, ALTERO REDEUNTE NATALI PONTIFICATUS SUI, AB EO MISSIS OBSERVANTIAE CAUSA.

Dilecte Fili Noster, salutem et apostolicam benedictionem. — Singulare tuum in Nos pietatis et observantiae studium ex humanissimis litteris elucet quas Pontificatus Nostri natali iterum redeunte misisti. Inde enim comperimus non modo, quem capimus, maerorem, ex hac temporum acerbitate tibi Nobiscum esse communem, sed te etiam ut eum in Nobis lenias laborare. Quod scribis, Nos, cum reconciliare pacem non possemus, tantis tamque variis belli doloribus mitigandis dedisse usque adhuc operam, certe hoc biennio id pro viribus studuimus, et nihil ceteroqui apostolico officio magis est conveniens. In quo si quid assequuti sumus, faventi quidem Deo totum esttribuendum. Iamvero de communi salute desperandum non est, maxime si apud Deum Magnam eius Matrem rite adhibeamus deprecatricem, quam nuper universo christiano nomini *Reginam Pacis* invocandam ediximus. Id quod studiosius quodammodo Bavariam praestare decet, cuius Illam peculiarem Patronam proxime renuntiavimus. Ceterum et de litterarum officio gratias tibi agimus et voluntatem in Nos tuam paterna rependimus caritate. Cuius testem, in auspiciis divinatorum munerum, apostolicam benedictionem tibi, dilecte Fili Noster, et omnibus qui tuae sunt curae concrediti, amantissime in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die x mensis septembris MDCCCXVI, Pontificatus Nostri anno tertio.

BENEDICTUS PP. XV

III

AD PETRUM S. R. E. PRESB. CARD. MAFFI, ARCHIEPISCOPUM PISARUM, ALPHONSUM MARIAM S. R. E. PRESB. CARD. MISTRANGELO, ARCHIEPISCOPUM FLORENTINORUM, CETEROSQUE ARCHIEPISCOPOS ET EPISCOPOS ETRURIAE OCCASIONE ANNUI CONVENTUS PISIS CONGREGATOS.

Dilecti Filii Nostri ac venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Quid agant et quo spectent curae vestrae, quae vos caussa gravissima superioribus diebus dolore confecerit, quae habeat

in dies magis sollicitos, plane intelleximus ex litteris, quas Pisis nuper congregati, ad Nos dedistis. Nimirum quae ingruunt tempora et salutarem vigilantiam et fructuosos labores, praesertim ab episcopis, requirunt. At vero quoscumque ea afferant casus, despondere animum haud oportet. Qui enim Ecclesiam condidit, Is uti nutrit ac fovet eam, ita tuetur. Inde profecto fit, ut non sibi metuat Ecclesia: metuit filiis quos habet concreditos ac fert in oculis: iis metuit populis, quos, quo magis a se recedere videt, eo videt turpius perire. Ceterum scitis diligentibus Deum omnia in bonum cooperari.

Pro amantissima epistola et pro delatis officiis gratias vobis agimus ex animo, ac caelestis auxilii solatiique auspicem, iisdem vobis, dilecti Filii Nostri ac venerabiles Fratres, et Clero populoque unicuique vestrum tradito, apostolicam benedictionem peramanter in Domino impartimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XIV octobris MCMXVI, Pontificatus Nostri anno tertio.

BENEDICTUS PP. XV

IV

AD R. P. LUDOVICUM THEISSLING, ORDINIS DOMINICIANI MAGISTRUM GENERALEM,
APPETENTIBUS SOLLEMNIBUS OB ORDINEM ANTE ANNOS DCC LEGITIME
CONFIRMATUM.

Dilecte Fili, salutem et apostolicam benedictionem. — In coetu sodalium Tertiariorum Sancti Dominici, qui abhinc tribus annis actus est Florentiae, cum praesentes Nos quoque cum pluribus Episcopis adessemus, valde probantibus et suadentibus Nobis, statutum est ut per sollemnia, quae appropinquabant, exeuntis anni septingentesimi ab Ordine Dominiciano legitime confirmato, conventus, eiusdem generis at longe maioris celebritatis, Bononiae haberetur. Non sane tum suspicabamur quid de personae Nostrae humilitate Deus in proximum tempus decrevisset: sed ad celebrandum institutum et memoriam sanctissimi Patriarchae propriis et peculiaribus quibusdam causis videbamur adduci, qui et sacrorum eius cinerum quasi tutores et custodes essemus, et in alumnis disciplinae eius qui ad numerum beatorum caelitum essent adscripti, unum de gentilibus Nostris coleremus. Nunc autem, quoniam arcano Dei consilio accidit ut, saeculari hac sollemnitate adveniente, iam

non in Petronii sede, verum in ipsa Apostolorum Principis cathedra collocati simus, consentaneum est a Nobis, immortalium in Ecclesiam meritorum, praeterquam Nostrae privatae necessitudinis, rationem haberi, inclitoque Ordini singulare aliquod dari testimonium apostolicae caritatis.

Praeclarae quidem laudes familiae Dominicianae, tamquam divino spiritu instinctus praenuntiassent dicendus est decessor Noster, Honorius III: qui, cum Ordinem, ante novem annos conditum, sua constitutione, edita die xxii mensis decembris a. mcccxvi, sanxisset ratumque habuisset, eo ipso die ad legiferum Patrem iterum apostolicas litteras dedit hoc exemplo: « Nos attendentes fratres Ordinis tui futuros *pugiles* « *Fidei et vera mundi lumina* confirmamus Ordinem tuum ». Quae quam vere dixerit, eventus rerum qui deinceps usque ad nostram memoriam acciderunt, aperte ostendunt.

Nam, quod ad eorum pro Fide operam et contentionem attinet, constat nullos unquam fuisse qui oppugnatores christianae sapientiae fortius his repellerent aut constantius. Ante omnes Albigensium, quos quidem ad debellandos divinitus excitati sunt, quanta virtute fregerunt audaciam! tum Catharis et Patarinis, tum Hussitis et Novatoribus, tum ceteris qui consecuti sunt, haereticis quam strenue, quam docte, docendo, concionando, scribendo, repugnarunt! Nec raro ex iis exstiterunt, qui Fidei professionem profuso sanguine consecrarent: unus instar omnium sit Petrus ille Martyr quo potissimum filio Ecclesia Veronensis gloriatur. - Quo autem studio refovere ac tueri integritatem Fidei vitaeque christianae vulgo consueverint, quis ignorat? Ut cetera mittamus quae sunt ab eis in hanc rem salubriter instituta, ut Collegium Sodalium a sanctissimo nomine Iesu, ut sodalitium a Sacramento augusto, ut Tertius Dominicanorum Ordo, profecto e manibus Dominici alumnorumque eius magnum illud « adversus haereses et vitia praesidium » accepit Ecclesia quod Rosario Mariali continetur. - Nec vero in propagandis Ecclesiae finibus minus impigre utiliterque elaborarunt. Iam inde ab initio Ordinis multum profecisse novimus sacras eorum expeditiones ad barbaros Asiae et superioris Africae, plurimum in ipsa Europa: praesertim autem salutare Polonis et Hungaris fuisse. Atque, ubi primum America patuit, novum immensumque campum apostolico suo labori apertum putarunt sodales maxime ex Hispania. In eo igitur ita sese omni dein tempore exercuerunt, ut uberes cum salutis animarum fructus perciperent, tum solidae gloriae. Clarissima in eo numero sunt nomina Ludovici Bertrandi et Bartholomaei Las Casas, quorum alter virtutum splendore miraculorumque magnitudine illustria Apostolorum renovavit exempla, alter, indigenas non modo e Satanae servitute eripiendo, sed etiam ab

improborum hominum dominatu et iniuria protegendo, merito nobilitatus est inter vindices humanae dignitatis. – Denique, id quod sinceram incorruptamque Fidem vel maxime indicat, in Dominiciani Ordinis commendatione ponendum est praecipuum ac perpetuum obsequium eius erga hanc Apostolicam Sedem. Etenim, cum pontificia potestas caesareae potestatis contumacia impugnaretur, silentio praetereundum non est, tum alios tum hos sodales in primis, quia Pontifici fidelissime studerent, indigna perpressos esse; quotiescumque autem de tuendis aut illustrandis Pontificatus Romani iuribus ageretur, Dominicanos in primis semper fuisse qui ea defenderent aut illustrarent. Ceterum, dum Catharinae Senensis memoria in *benedictione* erit, satis Dominicianae familiae cum Apostolica Sede singularis necessitudo constabit.

Quod vero lucem huc usque mundo attulerint, primum doctrina, sane dubium arbitramur esse nemini. Compertum est omnibus quantam operam omni tempore posuerint in studiis optimis, quibus quidem verae humani generis progressionem ad bene vivendum adiuvantur; nec attinet de iis commemorare sodalibus qui, et ingenio et maximarum rerum scientia abundantes, ponderosa sua scripta immortalitati commendarunt. Quis enim, gravioribus imbutus litteris, non miretur Alberti Magni, Antonini, Caietani volumina? Quis, severis disciplinis deditus, modo cum discendi studio amorem Ecclesiae sanctae coniungat, non maximi faciat, non vehementer diligat, non religiosissime sequatur Thomam Aquinatem, cuius certe doctrina, divinae providentiae munere, illuxit Ecclesiae ad verum confirmandum omnesque in reliquum tempus errores convincendos? Atque huic Ordini laudi dandum est non tam quod Angelicum Doctorem aluerit, quam quod numquam postea, ne latum quidem unguem, ab eius disciplina discesserit. – Iam ad hanc lucem eruditionis illa addenda est, vel diviniior, sanctimoniae. Plurimos enim ex hac religiosa familia, ab eius primordiis ad hanc diem, eosque alios aliis clariores, innocentissime vita acta sustulit in caelum, unde, tamquam sidera, iter christianis populis ad omnem virtutis excellentiam collustrarent. Chorum quodammodo ipse ducit Dominicus Pater, ac post eum mirifica in varietate minorum luminum enitent vel Aquinas, vel Ferrerius, vel canonum ordinator, vel Virgo Senensis, vel illa quae australes Americae oras sanctitatis laude princeps honestavit. Quae qui consideret, non mirabitur si de Ordine Dominiciano apud Apostolicam Sedem, quam quidem quattuor ex eius alumnis sanctissime obtinuerunt, magna semper opinio fuit. Inde enim Romani Pontifices saepe quaesivere, quos vel in amplissimis dignitatum gradibus constituerent, et quibus munera vel gravissima mandarent. Ac certa quaedam officia quae in Fidei tutelam con-

stituta sunt, huic Ordini, quasi ad commendandam disciplinae eius doctrinaeque integritatem, in perpetuum attribuerunt.

Nos vero, dilecte Fili, haec respicientes, primum auctori et largitori bonorum omnium Deo ingentes gratias agimus, quod legiferi tui Patris institutum usque adhuc sua benignitate promovit, supplicesque adhibemus preces ut simili modo etiam in posterum illud fovere atque adiuvari velit. Tunc tibi et tuis sodalibus, quotquot triplex iste Ordo complectitur, gratulamur ex animo; vosque ut dignos et Parentis tam magni filios et vestrorum maiorum haeredes praestare perseveretis, hortamur. At ipsi tibi, quod sub faustae celebrationem memoriae summum Ordinis magisterium orsus es, bono auspicio esse ducimus; optamusque prosperum cursum tui muneris et Ecclesiae frugiferum. - Quo autem ista saecularia sollemnia, quae in diem xxii proximi decembris incident, uberiore cum fructu gaudioque spiritus celebrentur, ea placet pontificalis indulgentiae augere muneribus. Itaque omnibus qui quamlibet aedem aut publicum oratorium primi, alterius tertiique Ordinis Dominiciani inviserint, ubi eadem sollemnia in triduum aut eo tantum festo die haberi contigerit, dummodo usitatis condicionibus satis fecerint, plenariam peccatorum veniam semel indulgemus. Praeterea damus ut non solum saecularis sollemnitis die, sed etiam aliis duobus triduanae supplicationis, ubi haec fiet, Missam de S. P. Dominico recitari liceat.

Auspicem interea caelestium donorum, ac Nostrae paternae benevolentiae testem, tibi, dilecte Fili, atque universae Dominicanae familiae apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die xxix mensis octobris mcmxvi, Pontificatus Nostri anno tertio.

BENEDICTUS PP. XV

ACTA SS. CONGREGATIONUM

SUPREMA SACRA CONGREGATIO S. OFFICII

DECRETUM

SODALITATES AD PROVEHENDAS IUVANDASQUE RELIGIOSAS VOCATIONES INDULGENTIIS DITANTUR.

SSm̃us D. N. D. Benedictus div. Prov. Pp. XV, in audientia Revmo P. Commissario Generali S. Officii, feria V, die 7 septembris 1916, imperita, benigne concedere dignatus est, ut omnes et singulae Indulgentiae ac privilegium Missarum, quae per decretum huius Supremae S. Congregationis sub die 29 maii 1913, s. m. Pius Pp. X elargitus est Sodalitatibus promovendis iuvandisque ecclesiasticis vocationibus erectis vel erigendis, extendantur ad consimiles Sodalitates, provehendis iuvandisque, pro quolibet Ordine, Congregatione, Instituto, ex utroque sexu, religiosis vocationibus atque admissionibus ad novitiatus, canonice iam constitutas vel in posterum constituendas. Praesenti in perpetuum valituro, absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, die 11 octobris 1916.

R. CARD. MERRY DEL VAL, *Secretarius.*

L. ✕ S.

Fr. D. Mª Pasqualigo, O. P., *Comm. Gen. S. O.*

SACRA CONGREGATIO CONSISTORIALIS

I

DECRETUM

CIRCA PROPONENDOS AD EPISCOPALE MINISTERIUM IN FOEDERATIS AMERICAЕ SEPTENTRIONALIS STATIBUS.

Ratio pro candidatis ad episcopale ministerium proponendis, quae in istis Foederatis Americae Statibus viget, quaeque *ternae* nomine venit, quamvis iteratis Baltimorensis Concilii studiis et S. Sedis provisionibus, melior sensim evaserit, praesentibus tamen Ecclesiae necessitatibus non videtur plene respondere.

Sane in praesenti rerum statu, vacata aliqua sede, ut *ternae* propositio fiat, primum convenire debent dioecesani consultores et rectores inamovibiles, deinde provinciae Episcopi; quod si de Archiepiscopo deligendo res sit, singuli quoque Metropolitae audiri solent. Cum de maximi momenti negotio agatur, cautela huiusmodi prudentissimae sunt; ast, ut id servetur, notabile tempus decurrat oportet.

Cum autem res demum deferenda sit ad eam Ecclesiam « ad quam » propter otiores principalitatem necesse est omnes convenire ecclesias » iuxta celebre S. Irenaei effatum; nova mora et tarditas sedis episcopalis provisioni interponitur, ipsa fundamentali Ecclesiae lege id exigente. Summus enim Pontifex nonnisi re examinata, dubiis, si quae occurrant, diremptis, et idcirco saepenumero novis informationibus requisitis, sententiam ferre potest. Quod quidem si semper et ubique congruum temporis spatium requirit, in tanta locorum distantia et amplissima Foederatorum Americae Statuum republica vitari nullo modo potest.

Quibus de causis evenit ut vacationem dioecesum plus aequo, cum fidelium offensione, ecclesiasticae disciplinae et status dioecesani dispendio protrahantur.

His accedit haud consultum videri, tanti momenti rem, qua maior in Ecclesia vix esse potest, festinanter pertractari, urgente et impellente dumtaxat necessitate: dum e contra, quum dioecesum vacationem, etsi

incertae tempore, certae tamen eventu sint, satius esset tempestive hoc agi, et in antecessum saltem generice Apostolicae Sedi nomina facere eorum quos Episcopi dignos et aptos pastoralis munere censeant.

Quapropter ad haec aliaque non modica avertenda incommoda, de quibus alias iam sermo factus est; et ad consultius maiorique animi tranquillitate in re gravissima procedendum, visum est expedire ut nova aptior statuatur norma in proponendis Apostolicae Sedi candidatis ad Episcopale officium, iuxta id quod alibi utiliter iam invecum erat.

Interrogatis autem prius hac de re singulis Statuum Foederatorum Americae Episcopis, cum constiterit eorum pars longe maior novae disciplinae suffragari, alii nonnulli autem aliquas emendationes proponere, quas de consulto Eñorum Patrum Sacrae huius Congregationis, et in quantum fas erat, Summus Pontifex admisit; omnibus mature perpensis, idem SSm̃us D. N. Benedictus PP. XV, hanc novam normam, seu legem in proponendis ad Episcopale officium sanxit et praesenti S. Congregationis Consistorialis decreto publicandam et promulgandam decrevit, iuxta articulos qui sequuntur:

1. Sub initium quadragesimae proximi anni 1917, et deinde *quolibet biennio*, eodem tempore, omnes et singuli Episcopi Metropolitano suo nomina indicabunt unius vel alterius sacerdotis, quem dignum et aptum episcopali ministerio existimabunt.

Nil vetat quominus sacerdotes extradioecesani et etiam alterius provinciae proponantur. Id tamen *sub gravi* exigitur, ut qui proponitur, personaliter et ex diuturna conversatione a proponente cognoscatur.

Una cum nomine aetatem quoque designabunt candidati, eius originis et actualis commorationis locum, et officium quod modo principaliter tenet.

2. Antequam tamen determinent quem proponant, tam Archiepiscopi quam Episcopi consultores dioecesanos et parochos inamovibiles rogabunt, eo modo qui infra statuitur, ut sacerdotem indicent aliquem, quem prae ceteris dignum et idoneum coram Domino censeant cui Christiani gregis custodia in aliqua dioecesi committatur.

Ast a) interpellatio facienda erit consultoribus et parochis, non in conventu coadunatis, sed singulis singillatim, data unicuique *sub gravi* obligatione secreti, et sub lege destruendi, si quod intercessit hac de re, epistolare commercium.

b) Episcopi autem habitum consilium nemini patefacient, nisi forte in Episcoporum conventu, de quo infra.

3. Poterunt quoque Episcopi alios prudentes viros, etiam e clero regulari tam pro proponendis candidatis quam pro cognoscendis alicuius

qualitatibus interrogare; sed ad unguem servatis regulis superius sub litt. a) et b) *articuli 2* recensitis.

4. Susceptum in utroque casu *art. 2* et *3* consilium sequi possunt Episcopi, sed non tenentur, soli Deo rationem hac in re reddituri.

Nomina autem unius vel alterius sacerdotis quem Episcopi iuxta *art. 1um* proponent, nulli prorsus praeter quam Archiepiscopo patefacient.

5. Habita a Suffraganeis candidatorum indicatione, Archiepiscopus suos adiiciat; et omnium indicem ordine alphabetico conficiat, reticitis tamen proponentibus, et hanc notulam transmittat singulis Suffraganeis, ut opportunas investigationes peragere valeant de qualitatibus eorum quos personaliter et certa scientia non cognoscant.

6. Investigationes vel etiam maiori secreti cautela peragendaerunt, ac supra *num. 3* dictum est. Poterunt autem Episcopi investigationum causam reticere et caute prudenter celare. Quod si vereantur rem palam evasuram, ab ulterioribus inquisitionibus abstineant.

7. Post Pascham, die et loco ab Archiepiscopo determinandis, omnes Provinciae Episcopi una cum Metropolitano suo convenient ad selectionem eorum qui S. Sedi ad episcopale ministerium proponendi erunt.

Convenient autem absque ulla solemnitate, quasi ad familiarem congressum, ut attentio quaelibet, praesertim diariorum et ephemeridum, et curiositatis studium vitetur.

8. In conventu, invocato divino auxilio, praestandum erit a singulis, Archiepiscopo non excepto, tactis SS. Evangeliiis, iusiurandum de secreto servando, ut sacratius fiat vinculum quo omnes adstringuntur: et regulae ad electionem faciendam legendae erunt.

9. Deinde unus ex Episcopis praesentibus in Secretarium eligitur.

10. Quo facto, moderata disceptatio fiet, ut inter tot exhibitos digniores et aptiores seligantur. Veluti Christo ipso praesente et sub eius obtutu, omni humana consideratione postposita, cum discretione tamen et caritate, supremo Ecclesiae bono, divina gloria et animarum salute unice ob oculos habitis, discussionem fieri omniaque agi, gravitas ipsa negotii apprime exigit. Idque faciendum perspecta omnium Praesulum pietas ac religio prorsus exigit.

11. Candidati maturae sed non nimium provectae aetatis esse debent; prudentia praediti in agendis, quae sit ex ministeriis exercitiis comprobata; sanissima et non communi doctrina exornati, et cum debita erga Apostolicam Sedem devotione coniuncta; maxime autem honestate vitae et pietate insignes.

Attendendum quoque est ad capacitatem candidati in temporali bonorum administratione, ad conditionem eius familiarem, ad eius indo-

lem et valetudinem. Uno verbo videndum utrum omnibus iis qualitatibus polleat, quae in optimo pastore requiruntur, ut cum fructu et aedificatione populum Dei regere queat.

12. Discussionem Archiepiscopi nutu clausa, fiet hac ratione scrutinium:

a) Qui omnium Episcoporum consensu, una aliave de causa, durante disceptatione visi sunt ex albo proponendorum expungendi, in suffragium non vocabuntur: ceteri, etiam probatissimi, vocabuntur.

b) Scrutinium fiat de singulis per secreta suffragia, incipiendo a primo ex candidatis ordine alphabetico.

c) Omnes Episcopi, ipso Metropolitano comprehenso, pro singulis candidatis tribus taxillis seu calculis donabuntur, uno albo, altero nigro, tertio alterius cuiusdam coloris. Primus signum erit approbationis, alter reprobationis, tertius abstentionis a sententia ferenda, qualibet demum de causa.

d) Singuli Praelati incipiendo ab Archiepiscopo in urna apte disposita taxillum deponent quem coram Deo, graviter onerata eorum conscientia, iustum aestimabunt pro sacerdote qui in suffragium vocatur: ceteri duo taxilli in alia urna pariter secreta deponentur.

e) Datis ab omnibus suffragiis, Archiepiscopus cum adistentia Episcopi Secretarii coram omnibus taxillos et eorum speciem numerabit, et resultantia scripto consignabit.

13. Scrutinio de omnibus expleto, liberum erit Episcopis, si id ipsis placeat, aut aliquis eorum postulet, ut inter approbatos plenius aut paribus suffragiis novo scrutinio designetur quinam ex eis praeferendus sit. Ad hunc finem autem singuli Praelati nomen praeferendi in schedula signabunt, eamque in urna deponent: quae examinabuntur ut supra num. 11, litt. e, decernitur.

14. Quamvis autem SS^{mus} Dominus Noster sibi reservet, aliqua dioecesi vel archidioecesi vacata, per R^{mum} Delegatum Apostolicum, aut alio modo, opportuna consilia ab Episcopis vel Archiepiscopis requirere ut personam eligat quae inter approbatas magis idonea videatur dioecesi illi regendae; nihilominus fas erit Episcopis, imo bonum erit, si ipsi in eodem conventu aliquas saltem generales indicationes praebeant cuinam dioecesi regendae candidatos magis idoneos censeant, e. g. utrum parvae, ordinatae et tranquillae dioecesi, an etiam maioris momenti, vel in qua plura sint ordinanda et creanda; utrum dioecesi mitioris climatis et in planitie positae, an alterius generis, et similia.

15. Episcopus a secretis durante discussionem diligenter adnotabit quae de singulis a singulis Praelatis dicuntur: quatenam discussionis

fuerit conclusio: denique quidam tum in primo scrutinio tum in secundo (si fiat) exitus fuerit et quidnam specialius iuxta articulum 14um fuerit dictum.

16. Antequam Episcopi discedant legenda erit, ut probetur, relatio a Rev^{mo} Secretario confecta circa nomina proposita, candidatorum qualitates et obtenta suffragia.

17. Actorum exemplar ab Archiepiscopo, a Praesule a secretis et a ceteris Episcopis praesentibus subsignatum quam tutissime ad Sacram hanc Congregationem per Delegatum Apostolicum mittetur. Acta vero ipsa penes Archiepiscopum in Archivo secretissimo S. Officii servabuntur, destruenda tamen post annum vel etiam prius, si periculum violationis secreti immineat.

18. Fas quoque erit Episcopis, tum occasione propositionis candidati tum vacata aliqua Sede, praesertim maioris momenti, litteras S. H. C. vel ipsi SS^{mo} Domino dirigere, quibus mentem suam circa personarum qualitates sive in se sive in relatione ad provisionem dictae Sedis patefaciant.

Praesentibus valituris, contrariis quibuslibet etiam peculiari mentione dignis minime obstantibus et ad nutum Apostolicae Sedis.

Datum Romae, die 25 iulii 1916.

✠ C. CARD. DE LAI, Episc. Sabinen., *Secretarius*.

L. ✠ S.

† Thomas Boggiani, Archiep. Edessen., *Adessor*.

II

PRATENSIS

AMPLIFICATIO FINIUM DIOECESIS

Ex officio divinitus sibi concessio Romani Pontifices numquam destiterunt, in oeconomica agri Dominici procurazione, ea moderari vel etiam immutare quae propter nova rerum ac temporum adiuncta ad spirituale Christifidelium salutem utilitatemque aptius comparandam magis in Domino experti sunt profutura. Siquidem Innocentius PP. X, ut controversiis Episcopos Pistorienses inter et Praepositos Pratenses tunc temporis agitatis finem tandem imponeret, apostolicis litteris quarum initium *Redemptoris nostri* die 22 septembris anno 1653 datis, Pra-

tensem praeposituram in propriam dioecesim erexit, eamque aequè principaliter ac perpetuo univit dioecesi Pistoriensi, coarctato tamen novae erectae dioecesis territorio ad ipsius urbis Pratensis moenia. Haec tamen finium dioecesis Pratensis delimitatio, una tantum excepta paroecia suburbana S. Mariae a Pietate dein adiecta, usque nunc eadem permansit, quamvis municipium Pratense alias easque plures complecteretur paroecias de iurisdictione Ordinariorum dioecesium Pistoriensis et Florentinae: quod quidem minime arridebat municipibus civitatis Pratensis. Pronum erat enim coniicere difficultatibus expertem esse non posse hunc rerum statum, nimirum tribus Ordinariis subesse et tribus diversis ecclesiasticis iurisdictionibus obnoxium esse unius municipii populum. Quocirca factum est ut cathedrale capitulum Pratense, clerus populusque ac ipsi eiusdem civitatis praesides Apostolicam Sedem saepius ultimis potissimum temporibus instanter supplicaverint ut huic rerum conditioni opportune consuleret. Ad haec igitur incommoda in posterum removenda et ut procuratio rei sacrae congruentibus aptiusque explicaretur intra ambitum civilis administrationis, SS^{mus} Dominus Noster Benedictus PP. XV, auditis interesse habentibus, de consulto S. C. Consistorialis, Praedecessorum suorum vestigia prosequens atque civium Pratensium vota benigne obsecundans, certa scientia ac matura deliberatione, limites dioecesis Pratensis ad universum eiusdem Pratensis municipii territorium extendere statuit ac decrevit. Et quamvis E^mus Cardinalis Archiepiscopus Florentinus aegre ferret aliquot paroecias sibi carissimas a sua dioecesi separari, nihilominus statim ac novit id a Sanctitate Sua in maius animarum bonum exoptari, filiali obsequio dismembrationi assensit atque consensum suum libenti animo praebeuit. Quare Sanctitas Sua de apostolicae potestatis plenitudine, suppleto quatenus opus sit, quorum intersit vel sua interesse praesumant consensu, quae sequuntur paroecias dioecesi Pistoriensi nunc subiectas, id est S. Salvatoris a Vaiano, S. Martini a Schignano, S. Miniati a Pupigliano, S. Luciae in Monte, S. Michaëlis a Cerreto, S. Petri Apostoli a Figline, S. Mariae ab Humilitate a Chiesanuova, S. Bartholomaei a Coiano, S. Mariae Assumptae a Narnali, S. Petri Apostoli a Galciana, S. Mariae a Capezzana, S. Hippolyti in Piazzanese, S. Martini a Vergaio, S. Iusti in Piazzanese, S. Silvestri a Tobbiana, S. Blasii a Casale, S. Petri Apostoli a Iolo, S. Andreae a Iolo, S. Mariae Magdalenae a Tavola, S. Georgii a Castelnuovo, S. Martini a Paperino, S. Mariae a Cafaggio, S. Petri Apostoli a Grignano, S. Mariae a Succursu, S. Georgii a Colonica, S. Mariae a Colonica, S. Petri Apostoli a Mezzana; itemque insequentes alias ad dioecesim Florentinam modo pertinentes, idest S. Laurentii a

Pizzidimonte, S. Martini a Gonfienti, S. Christinae a Pimonte, S. Blasii a Cavagliano, S. Mariae a Filettole, S. Pauli a Carteano, S. Michaëlis a Canneto, S. Leonardi in Collina, SS. Iusti et Clementis a Faltugnano, S. Martini a Fabio, SS. Andreae et Donati a Savignano, SS. Viti et Modesti a Sofignano; a memoratis Pistoriensi ac Florentina dioecesis disiungit ac separat, illasque cum proprio adnexo territorio attribuit et perpetuo unit dioecesi Pratensi, ita ut posthac fines huius dioecesis pretendantur ad fines usque municipii Pratensis cum iisque coincidat. In quamdam vero huius cessionis recognitionem, Capitulum cathedrale Pratense quotannis offeret Capitulis cathedralibus, tum Florentino tum Pistoriensi, decem cerae libras die festo utriusque Titularis sacra. Ad ea vero quae hic decreta sunt executioni mandanda, idem SS^{mus} Dominus deputare dignatus est R. P. D. Richardum Carlesi, Episcopum electum Soanensem et Pitilianensem, eidem tribuens necessarias et opportunas facultates alium vel alios subdelegandi ad effectum de quo agitur, iniunctoque onere intra tres menses ad hanc S. Congregationem Consistorialem mittendi authenticum exemplar ipsius peractae executionis. Hisce denique super rebus edi mandavit praesens consistoriale decretum perinde valiturum ac si apostolicae sub plumbo litterae expeditae forent, contrariis non obstantibus quibusvis, etiam speciali mentione dignis.

Datum Romae, ex Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 3 septembris 1916.

✠ C. CARD. DE LAI, Ep. Sabinen., *Secretarius*.

L. ✠ S,

† Thomas Boggiani, Archiep. Edessen., *Adessor*.

III

MAGELLANENSIS

ERECTIONIS VICARIATUS APOSTOLICI

DECRETUM

Quae rei sacrae procurationi melius gerendae facere possunt, ea Romani Pontifices de plenitudine Apostolicae potestatis decernere saterunt. Iam vero quum SS^{mo} Domino Nostro Benedicto PP. XV expositum fuerit in amplissimo territorio Patagoniae Cilenae, cui nomen

Magellano, ubi pars veteris Apostolicae Praefecturae Patagoniae meridionalis exstat, aptius catholicae fidei incremento prospici posse, si Apostolicus Vicariatus erigeretur et vir caractere episcopali insignitus illius regimen teneret; eadem Sanctitas Sua hisce postulatis benigne annuere dignata est. Quapropter, de consulto huius S. Congregationis Consistorialis Eñorum Patrum, suppleto quorum intersit vel sua interesse praesumant consensu, praesens edi iussit Consistoriale Decretum, quo, suppressa adhuc exstante Praefectura Apostolica Patagoniae meridionalis, territorium Magellanense, intra fines dioecesis S. Caroli de Ancud existens, in Vicariatum Apostolicum, Magellanensem nuncupandum, donec in propriam ac distinctam dioecesim constitui possit, erigit atque erectum declarat, cum sede principe in loco *Puntarenas*. Huius autem Vicariatus fines erunt: ad septentrionem linea geographica parallela 47; ad orientem limites civiles inter Rempublicam Argentinam et Cilenam; ad meridiem et occasum mare Pacificum, insulis Malvinis comprehensis, ad Anglicum Gubernium spectantibus. Voluit praeterea Beatissimus Pater ut hic Apostolicus Vicariatus Magellanensis et metropolitico iuri Archiepiscopi S. Iacobi de Chile sit subiectus et concreditus maneat curae et regimini Sacerdotum Piae Societatis Salesianae a Ven. Ioanne Bosco institutae, qui iam a plurimis annis ibidem magnos impendunt labores. Tandem idem SS^{mus} Pater disposuit ut, iuxta Constitutionem *Sapienti Consilio*, memoratus Vicariatus omnimodae subiiciatur dependentiae ac iurisdictioni S. C. de Propaganda Fide. Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 4 octobris 1916.

✠ C. CARD. DE LAI, Ep. Sabinen., *Secretarius*.

L. ✠ S.

† Thomas Boggiani, Archiep. Edessen., *Adessor*.

IV

PROVISIO ECCLESiarUM

Successivis S. Congregationis Consistorialis decretis SS^{mus} D. N. Benedictus PP. XV has, quae sequuntur, ecclesias de proprio pastore providit, scilicet:

4 octobris 1916. — Metropolitanae ecclesiae Pragensi promovit R. P. D. Paulum de Huyn, hactenus episcopum Brunensem.

16 octobris. — Cathedralibus ecclesiis Luceoriensi et Zytomiriensi perpetuo canonice unitis praefecit R. D. Ignatium Dubowski, parochum et vice-decanum cathedralis Zytomiriensis, cum deputatione in Administratorem ecclesiae cathedralis Camenecensis.

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

NOMINATIONES

Brevibus apostolicis nominati sunt:

16 augusti 1916. — *Episcopus Dacchensis in Indiis Orientalibus*, R. P. Iosephus Legrand, e Congregatione Sanctae Crucis.

4 septembris. — *Episcopus Mysuriensis in Indiis Orientalibus*, R. D. Hippolytus Teissier, e Seminario Parisiensi ab exteris missionibus.

SACRA CONGREGATIO CAEREMONIALIS

DE FUNCTIONIBUS SACRIS A S. R. E. CARDINALIBUS IN URBE CELEBRANDIS -
DE CAEREMONIALI CAPELLAE PAPALIS - DE USU GESTANDI CRUCEM
PECTORALEM SUPER CAPPAM MAGNAM - DE EXEQUIIS AC FUNERIBUS
S. R. E. CARDINALIUM IN ROMANA CURIA.

Die 17 mensis augusti anni 1916, feria V, in Palatio Apostolico Vaticano, habita fuit Caeremonialis Congregatio, relatore Eñño ac Rñño Dño Cardinali Vincentio Vannutelli, Episcopo Ostien. et Praenestin., S. Collegii Decano, Praefecto.

Eminentissimi Patres quaestiones quasdam ac dubia expenderunt circa interpretationem atque applicationem Decretorum *Dignitatis eminentia* et *Sollemne semper fuit*, quae ab hac Sacra Congregatione edita sunt die 30 maii 1902, quoad functiones Cardinalitias, sive solemnes sive privatas in Urbe celebrandas. Eñni Patres, eadem Decreta in omnibus confirmantes, declararunt insuper, non licere mulieribus, neque si de aliqua religiosa Congregatione vel pia sodalitate sint, Sollemnia Cardinalitia cantu comitari.

Nonnulla praeterea statuta sunt circa Caeremoniale Capellae Papalis et ordinem in eadem servandum.

Quum vero alicubi Episcopi Crucem pectoralem super Cappam magnam gestare soleant, Eñni Patres, ne illis Romam advenientibus certa desit norma qua se gerere debeant, re diligenter perpensa, secundum contrariam traditionem Cardinalium et Episcoporum in Urbe, statuerunt: *In Romana Curia et in Pontificia Capella nihil innovetur.*

Quaedam etiam decreta sunt circa exequias et funera S. R. E. Cardinalium, atque etiam, Summo Pontifice optante pietatem suam Cardinalibus defunctis testari, propositum susceptum est instituendi funus anniversarium in Palatio Apostolico, ipso Summo Pontifice praesente, mense novembri habendum, in suffragium Cardinalium qui intra annum in Curia vel extra Curiam sint defuncti.

Quae omnia SSñño D. N. Benedicto Pp. XV relata ab Eñño Cardinali S. H. C. Praefecto, in audientia diei 22 augusti, Sanctitas Sua confirmare et approbare dignata est, statuens ac iubens, ut quotannis,

mense novembri, Capella Papalis in Apostolico Palatio habeatur, in suffragium S. R. E. Cardinalium intra annum defunctorum; mandans insuper ut hac de re a Sacra eadem Congregatione speciale edatur Decretum.

E Secretaria S. C. Caeremonialis, die 24 augusti 1916.

NICOLAUS CANALI, *Secretarius*.

DECRETUM

Cum in obitu S. R. E. Cardinalium, qui in Curia decessissent, varii, pro varietate temporum, funebres ritus adhiberentur, Benedictus XIV P. M., morem a Benedicto XIII servatum probando, Constitutione *Praecipuum*, die XXIII novembris MDCCXLI edita, haec decrevit:

« Quod in posterum Cardinalium in Romana Curia decedentium
« exequiae semper de mane, nunquam vero de vespere celebrentur et
« celebrari debeant, infrascripta forma servata, videlicet, quod Fratres
« ex Ordinibus Mendicantium de mane diluculo ad Ecclesiam in qua
« defuncti Cardinalis corpus expositum reperitur, pro inibi tribus Officiis
« defunctorum Nocturnis de more decantandis, sollicitè accedant; quibus
« quidem Nocturnis decantatis, eodem mane ... Capella Pontificia, inter-
« venientibus Romano Pontifice ac Sacro Cardinalium coetu, nec non
« omnibus et singulis Capellam Pontificiam constituentibus, habeatur,
« et in ea Sacrum Missae defunctorum Sacrificium a Cardinale Cardi-
« nali coetus pro tempore Camerario existente, eoque impedito, ab
« altero Cardinale ab eodem Cardinale Camerario delegato, solemniter
« celebretur, quodque supra defuncti Cardinalis corpus absolutio ab
« eodem Pontifice praesente, eoque absente, a dicto Cardinale Camerario,
« seu, eo pariter absente, a Cardinale, ut praefertur, delegato, imper-
« tiatur ».

Sed hae praescriptiones cum mutata Urbis condicio quominus servarentur vetaret, Sacra haec Caeremonialis Congregatio funebria pro Cardinalibus officia ad eam exegit rationem, quae vestigium veteris magnificentiae quam maxime retineret. Itaque constituit ut, Praefecto pontificalium caeremoniarum moderante, Sacrum solemne ab Episcopo fieret, cui ministri atque adiutores, qui soliti essent, inservirent; liceret autem Cardinalibus civitatumque exterarum Legatis, quamvis non palam, interesse: et cum ipse Pontifex Maximus adesse non posset, eius loco

Cardinalis Sacri Collegii Decanus ritualement absolutionem, Sacro peracto, impertiret.

Hoc tamen SSmo D. N. Benedicto Pp. XV haud satis esse, pro eius erga Cardinales animo atque studio, visum est; ob eamque rem huic Sacrae Congregationi mandavit ut, re diligenter perpensa, modum aliquem excogitaret quo posset Summus Pontifex *eis qui sibi in oneroso Pontificii regimine adiutores exstitissent*, ut est in illa Constitutione, *ultimum debitumque sui amoris suaeque pietatis persolvere officium*.

Quare Sacra haec Congregatio, in conventu proxime habito, die xvii mensis Sextilis, censuit Cardinalium funera in Curia eodem quo usque adhuc ritu, sed ampliore quodam apparatu in templis idoneis, esse facienda, ac praeterea solemne quotannis in Vaticanis aedibus Sacrum pro omnibus Cardinalibus, qui intra annum proximum decessissent, Summo adstante Pontifice, habendum esse.

Haec SSmus D. N. Benedictus Pp. XV, cum sibi ab infrascripto Cardinali Sacrae Caeremonialis Congregationis Praefecto in audientia diei xxii eiusdem mensis et anni relata fuissent, probavit, et constituit ut quotannis, mense novembri, certa die, pro omnibus Cardinalibus, qui intra annum proxime elapsus, sive in Curia sive extra Curiam, supremum diem obiissent, Sacrum solemne in aedibus Vaticanis, adstantibus Romano Pontifice ac Sacro Cardinalium Collegio atque etiam omnibus Pontificiam Capellam constituentibus, a Cardinali S. Collegii Camerario, vel a Cardinali ab eo delegato, fieret: quo peracto, ipse Summus Pontifex ritualement absolutionem tumulo impertiret.

Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum e Secretaria S. Caeremonialis Congregationis, die xxv augusti anni mcmxvi.

VINCENTIUS CARD. VANNUTELLI, Episc. Ostien. et Praenestin.,

S. Congr. Caeremonialis Praefectus.

L. ☒ S.

Nicolaus Canali, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO DE SEMINARIIS ET DE STUDIORUM UNIVERSITATIBUS

EPISTOLA

AD R. P. D. ALFREDUM BAUDRILLART, RECTOREM INSTITUTI CATHOLICI PARI-
SIENSIS, DE DOCTRINA SANCTI THOMAE AQUINATIS IMPENSIVS EXCOLENDAM.

Monseigneur,

En présence des ruines matérielles et morales que le monde actuel voit s'accumuler chaque jour, le Saint-Siège, confiant en Celui qui a promis d'être avec Son Eglise jusqu'à la consommation des siècles, se plait à envisager l'époque prochaine du relèvement. Il n'est pas douteux que la France aura une part considérable, dans cette œuvre de restauration. Nous espérons que les glorieuses paroles, par lesquelles on a résumé votre histoire dans le passé: « Gesta Dei per Francos », se vérifieront encore dans l'avenir.

Or ce relèvement moral ne sera complet et durable, que dans la mesure où il aura été préparé et soutenu par la saine doctrine.

Comme la foi, au dire de votre célèbre Guillaume de Paris, est la première vie de l'esprit humain, la première lumière dans l'œuvre de la seconde création et de la réparation humaine (Guliel. Parisien., Lib. *De Moribus*, cap. I), ainsi la formation doctrinale est la première et la plus indispensable.

Vous savez en quel sens doit s'orienter cette formation dans les Universités catholiques: « Des Papes se succèdent - disait le Card. Billot, « une des gloires de votre patrie, - Papes de nationalité différente, avec « des tendances et des caractères très divers, mais tous, depuis Jean XXII « jusqu'à Benoît XV, n'ont qu'une voix pour recommander Saint Tho- « mas d'Aquin ». « Omnium tamen in commendando Aquinate una inva- « riata sententia est ». (*Oratio habita die 11 martii 1915, pro instauratione Academiae S. Thomae*).

Il suffit, pour se convaincre, de parcourir, même rapidement, l'ouvrage dans lequel le R. P. Berthier, O. P., a réuni, comme en une chaîne

d'or, ces témoignages des Souverains Pontifs en faveur de la doctrine de l'Ange de l'Ecole (P. Berthier, *S. Thomas Doctor Communis Ecclesiae*, 1914).

Je me limite à vous rappeler les paroles de l'Encyclique: *Depuis le jour* que le St-Père Léon XIII adressa, le 8 septembre 1899, au Clergé de votre pays et que l'on peut appeler la *Magna Charta* pour la formation intellectuelle et morale des élèves des Séminaires. « Est-il besoin « d'ajouter que le livre par excellence, où les élèves pourront étudier « avec plus de profit la Théologie scolastique, est la Somme Théologique de St Thomas d'Aquin? Nous voulons donc que les professeurs « aient soin d'en expliquer à tous leurs élèves la méthode, ainsi que les « principaux articles relatifs à la foi catholique ». Deux ans après (1 oct. 1901) le regretté Pontife écrivait à l'Evêque de Verdun: « Que « ceux qui s'appliquent à l'enseignement et à l'étude de la Théologie « et de la Philosophie, considèrent comme *leur devoir* capital, après « avoir laissé de côté les *inventions d'une vaine philosophie*, de suivre « St Thomas d'Aquin et de le cultiver comme leur maître et leur chef ». Et dans la Lettre Encyclique *Aeterni Patris* à tous les Evêques: « Provi- « dete ut sapientia Thomae ex ipsis eius fontibus hauriatur, aut saltem « ex iis rivis, quos ab ipso fonte deductos, adhuc integros et illimes « decurrere, certa et concors doctorum hominum sententia est ».

Dans le même sens, le Pape Pie X de s. m. écrivait, le 6 mai 1907, aux Evêques Protecteurs de votre Institut: « De philosophia petimus a « vobis, ne unquam patiamini in Seminariis vestris minus sancte obser- « vari quae providentissime Litteris Encyclicis *Aeterni Patris* Decessor « Noster praecepit. Permagis *ad custodiam et tutelam Fidei hoc interest...* « Ergo vos, vestros alumnos sacri ordinis non debetis velle philosophiae « praeceptis tantum imbui, quantum in legitima litterarum institutione « praescriptum est publice, sed eo uberius et altius, nempe secundum « disciplinam Thomae Aquinatis, ut solidam deinceps possint S. Theo- « logiae reique biblicae scientiam percipere ».

La pensée de Sa Sainteté Benoît XV n'est pas différente. — Dans un Bref adressé au R. P. Hugon, O. P., et publié dans les *Acta Apostolicae Sedis* du 7 juin 1916, le Souverain Pontife écrivait: « Sanctum « et salutare est, ac paene necessarium in scholis catholicis, ubi ad « philosophiae ac theologiae scientiam instituitur sacra iuventus, sum- « mum haberi magistrum Thomam Aquinatem ». Et dans le Motu Proprio, du 3 déc. 1914, en faveur du Collège théologique de Bologne: « Probe novimus debito in honore ibidem esse Thomam Aquinatem, « cuius doctrinas decessores Nostri illustres, Leo XIII et Pius X, maxi-

« mis extulerunt laudibus, easque scholis catholicis religiose retinendas
« praescripserunt. ... Statuimus ut Archicancellarius et Collegium Theo-
« logorum Bononiense, - servatis rite praescriptionibus vel sacri Consilii
« studiis provehendis, *in primisque* decreto *Doctoris Angelici*, die xxix iunii
« huius anni edito, de summis Thomae Aquinatis principiis in philosophia
« *sancte tenendis deque ipsa Summa Theologica in scholis theologiae prae-*
« *legenda*, - vel aliis quae Sedes Apostolica praeceperit praecepturaque
« sit, academicos theologiae gradus et lauream conferre possint ... ».
Et enfin le même Pontife daigna approuver et confirmer la réponse
de cette Congrégation, du 7 mars 1916, touchant l'étude du Docteur
Angélique.

Je suis bien sûr, Monseigneur, que la Fille aînée de l'Eglise, qui a
tant de fois devancé même les desirs du St-Siège, et qui tient à être la
première dans l'amour, observera avec plus d'ardeur encore dorénavant
ces directions pontificales, et que en particulier votre Institut et les
autres Universités catholiques de France, dont l'attachement à la chaire
de Pierre est si connu, contribueront ainsi très efficacement à cette
résurrection que nous saluons d'avance.

En vous exprimant mes désirs et mes espérances, Monseigneur, je
vous félicite une fois encore, du zèle que vous avez employé pour le
bien de l'Institut catholique, et qui vous fera trouver les moyens d'ap-
pliquer les mesures salutaires dont je viens de parler.

Agréez, Monseigneur, mes vœux les meilleurs et les sentiments avec
lesquels j'aime à me dire

Rome, le 30 septembre 1916.

votre tout dévoué en N.-S.

G. CARD. BISLETI, *Préfet*,

ACTA TRIBUNALIUM

SACRA ROMANA ROTA

I

MOHILOVIEN.

NULLITATIS MATRIMONII (RADZIWILL-BENARDAKY)

Benedicto XV feliciter regnante, Pontificatus Dominationis Suae anno secundo, die 18 aprilis anni 1916, RR. PP. DD. Seraphinus Many, Ponens, Ioannes Prior, et Aloisius Sincero, Auditores de Turno, in causa Mohilovien. - Nullitatis matrimonii, inter Michaëlem Radziwill, actorem, repraesentatum per legitimos procuratores Vincentium Sacconi, advocatum, et Nazarenum Ferrata, advocatum, ex una parte, et Mariam Benardaky, conventam, cum assistentia legitimorum procuratorum Caroli Santucci, advocati, et Christophori Astorri, advocati, ex altera parte, in gradu appellationis contra sententiam Rotalem diei 27 iulii 1915 a Defensore Vinculi interpositam, interveniente et disceptante in causa eodem Defensore Vinculi, sequentem tulerunt definitivam sententiam.

Princeps Michaël Radziwill, natus Berolini anno 1870, religione romano-catholicus, civilitate Russiaca auctus, diplomaticum curriculum iniit, et, anno 1898, mense aprili, legationi Russiaca apud Gubernium Anglicum Londini addictus fuit. Iam ab anno 1895 Michaël amore prosequabatur Mariam Benardaky; haec, nata anno 1874, religione graeco-orthodoxa, Parisiis cum suis genitoribus in domo propria domicilium a multis annis fovebat. Mense iulio anni 1898, Michaël sponsalia contraxit cum Maria. Cum, iuxta legem Russiacam, nuptiae ritu graeco-orthodoxo celebrandae essent, et difficile fuisset invenire sacerdotem catholicum, qui, post caeremoniam schismaticam, nuptiis benedicere ritu catholico vellet, Michaël et Maria, huiusque genitores Petropolim se contulerunt, et ibi nuptiae celebratae sunt hoc modo: Die 31 augusti 1898, Rev. P. Lagrange, O. P., obtenta, ut ipse refert, delegatione ab archiepiscopo Mohiloviensi, secreto, in capella domus suae privatae,

sponsis benedictionem nuptialem impertivit; postea, die 2 septembris, sponsi, coram capellano graeco-orthodoxo, in ecclesia graeco-orthodoxa, matrimonium hoc ritu publice celebrarunt; et deinde in ecclesia catholica, ritu catholico, coram eodem P. Lagrange, matrimonium, repetito consensu, iteraverunt. Eodem die 2 septembris, Petropolim reliquerunt, et, absoluto itinere nuptiali, Londinum petierunt. Vita communis fere usque ad annum 1909 duravit, et inde proles suscepta est. Verum, exortis postea inter coniuges dissidiis, Princeps Michaël, obtenta, die 7 septembris anni 1909, commissione Pontificia, hoc S. Tribunal adivit, ut suum cum Maria matrimonium nullum declararetur ex defectu formae Tridentinae. Longa apud plures Curias instructione peracta, sententia tandem prodiit, die 27 iulii 1915, qua declaratum est constare de nullitate matrimonii, salva legitimitate prolis. A qua sententia, quoad partem quae matrimonii nullitatem respicit, appellavit Defensor Vinculi, et inde causa denuo proponitur sub consueta dubii formula: *An sententia Rotalis diei 27 iulii 1915 confirmanda vel infirmanda sit in casu?*

Quod ad ius attinet. - Ante omnia notandum est decretum Tridentinum *Tametsi* promulgatum fuisse in archidioecesi Mohiloviensi, ad quam pertinet civitas Petropolis; valida tamen ibi esse, quamvis illicita, tum matrimonia haereticorum aut schismaticorum inter se, tum matrimonia mixta, ad normam Declarationis Benedicti XIV pro matrimoniis Hollandiae. Quod constat ex attestatione episcopi Attaliensis, olim Suffraganei archiepiscopi Mohiloviensis, iam producta apud H. S. O. in alia causa matrimoniali *Mohilovien.*: quae attestatio sic se habet: « Infrascriptus testatur decretum Conc. Tridentini *Tametsi* vigere in universa archidioecesi Mohiloviensi. Verum forma Tridentina tantum locum habet pro romano-catholicis illius Imperii, non autem pro matrimoniis haereticorum seu orthodoxorum sive inter se contrahant, aut cum romano-catholico; nam dispositio quae prius a Pio VI, 2 martii 1780, concessa fuerat pro Polonia Russiaco imperio subiecta, postea a Gregorio XVI, die 19 augusti 1844, per organum S. C. a Negotiis extraordinariis, extensa fuit ad matrimonia haereticorum et mixta totius imperii Russiaci, declaratione orali sequentis tenoris - Respondendum oretenus matrimonia mixta, quae in Russiaco imperio et in regno Poloniae inita sunt praeter formam a Conc. Tridentino praescriptam, esse prudenter dissimulanda, et, quamvis illicita, pro validis habenda, nisi tamen aliud obstet canonicum impedimentum ». Hucusque attestatio episcopi Attaliensis; praedictae tamen declarationes tum Pii VI pro Polonia Russiaca, tum Gregorii XVI pro toto imperio Russiaco,

iam notae erant ex opere P. Perrone, *De matrimonio christiano*, t. II, p. 269-270, edit. Romae, 1858.

Quo posito, nota sunt principia canonica, quae causam, de qua hodie agitur, regunt, sicque breviter exponi possunt:

1. Concilii Tridentini decretum *Tametsi*, quo vigente matrimonium controversum celebratum est, est lex *territorialis*, vim legis *localis* habens, quae omnes in loco degentes, non solum eos qui ibi domicilium aut quasi domicilium habent, sed etiam peregrinos adstringit. Unde si quis e loco ubi non viget decretum illud, transit in locum ubi viget, decreto tenetur, licet ibi nec quasi domicilium adquisierit; et ideo matrimonium, quod praeter formam ab hoc decreto praescriptam contrahere attentaret, nullum est. Haec doctrina est communissima et certa, contra quosdam, v. g., Carrière, *De matrimonio*, n. 1184-1194, t. II, p. 406-411, qui dicunt praefatum decretum non habere nisi vim personalem, seu non obligare nisi ad instar statuti personalis. Verum ex ipso decreti tenore patet illud esse primo et ante omnia locale, seu attingere primo locum seu territorium; legimus enim in fine decreti: « Decernit insuper « (Sancta Synodus) ut huiusmodi decretum in unaquaque parochia suum « robur post triginta dies habere incipiat a die primae publicationis in « eadem parochia factae numerandos »; unde decretum attingit primo ipsam parochiam seu territorium parochiae. Insuper leges quae statuunt de contractibus sunt locales, ita ut omnes ibi contrahentes, etiam peregrini, his legibus adstringantur, unde axioma: *Locus regit actum*; unde etiam iudex fit competens ratione loci contractus, uti statutum est in cap. *Licet*, 20, *De foro competentis*. Porro matrimonium est contractus, nec, saltem in hac parte, unquam a generali contractuum conditione exceptum est. Unde S. Rom. Congr. praefatum decretum Tridentinum in hoc sensu, scilicet quod sit lex localis seu territorialis, semper interpretatae sunt. Ita S. Congr. Conc., etiam ab ipsis eius initiis, uti patet ex decisione diei 4 feb. 1580, quam refert Pignatelli, *Consultationes canon.*, t. V, cons. 79, n. 8; sic etiam in *Parisien.* - *Matr.*, diei 28 ian. 1899, de qua Emsus Gasparri, *De Matrimonio*, n. 1170, t. II, p. 192, edit. 1904. Pariter S. Congregatio Inquisitionis clarissime docet, in Instructione diei 14 dec. 1859, legem illam esse territorialem; haec sunt eius verba: « Lex Tridentina de clandestinis matrimoniis debet sane in unaquaque « parochia promulgari;... sed, facta semel promulgatione,... lex territo- « rium afficit, et adaequate loquendo, localem et personalem esse in con- « fesso est apud omnes; quatenus localis, afficit territorium, eosque qui ibi « matrimonio iungendi sunt, obligat; quatenus vero personalis, eos obligat « qui domicilium vel quasi (domicilium) habentes in loco, ubi Triden-

«tinum decretum publicatum est et viget, in altero, ubi illud non viget, «contrahere vellent». Quam S. Officii Instructionem S. Congregatio de Propaganda Fide ad Archiepiscopum S. Francisci, in Statibus Foederatis Americae, velut normam servandam, transmisit, die 29° feb. 1860 (*Collectanea S. C. de Propaganda Fide*, edit. 1907, n. 1186, t. I, p. 647). Et ita, ut dictum est, communissima opinio doctorum, v. g., Sanchez, *De matrimonio*, lib. III, disp. 18, n. 26; Pontius, *De matrimonio*, lib. V, cap. 9, n. 1; Bossius, *De matrimonii contractu*, cap. I, n. 79; Pignatelli, *Consultationes canon.*, t. V, cons. 79, n. 32, etc.; quibus concinunt recentiores, v. g., Perrone, *De matrimonio christiano*, t. II, p. 274 seq.; Rosset, *De matrimonio*, t. IV, n. 2098 seq.; Eñus Gasparri, loco cit., n. 1169 seq., t. II, pag. 191, edit. 1904; Wernz, *Ius matrimoniale*, n. 169, p. 257, edit. 1904, et in *Voto* quod in citata *Parisien.* - *Matrimonii*, diei 28 ianuarii 1899, exaravit, n. 32-36 (apud *Analecta ecclesiastica*, t. VII, p. 70-71), etc.

2. Concilii Tridentini decretum *Tametsi* non solum est lex territorialis, sed etiam *personalis*, ita ut, praeter vim localem supra descriptam, etiam vim personalem habeat, seu obliget ad instar statuti personalis. Unde si quis, domicilium aut quasi domicilium habens et retinens in loco ubi viget decretum, transeat in locum ubi non viget, adstrictus decreto remanet (nisi in loco saltem quasi domicilium acquirat), ita ut non possit valide contrahere, nisi ad formam praedicti decreti. Licet multi doctores hanc vim personalem inesse decreto Tridentino negarint (quorum elenchum videre est apud Gury, edit. Ballerini, t. II, n. 839, vel apud Scriptores periodici *Acta Sanctae Sedis*, t. VII, p. 557), attamen de dicta propositione, scilicet de vi personali decreto Tridentino inhaerente, amplius dubitari nequit. Primo enim suadetur ex ipso tenore decreti Tridentini; sancta enim Synodus non tantum annullat contractum matrimonii clandestine celebratum, sed etiam si qui sic contrahere attentabunt, «eos «ad sic contrahendum omnino inhabiles reddit»: quae inhabilitatio ipsius personae vim personalem decreto inesse haud obscure significat. Secundo propositio clare deducitur ex decisione S. Congregationis Concilii diei 5 septembris 1626, quam Urbanus VIII ad vim et dignitatem legis, etiam adiecto decreto irritante, evexit in brevi *Exponi nobis*, diei 14 augusti 1627 (*Bullarium Rom.*, edit. Taurinen., t. XIII, p. 591). Haec decisio sic ab ipso Pontifice relata est: «Primo, an incolae, tam masculi quam feminae, «loci in quo Concilium Tridentinum in puncto matrimonii est promulgatum, transeuntes per locum in quo dictum Concilium non est promulgatum, retinentes idem domicilium, valide possint in isto loco «matrimonium sine parcho et testibus contrahere? Secundo, quid si eo

« praedicti incolae, tam masculi quam feminae, solo animo sine parcho-
« et testibus contrahendi se transferant, habitationem non mutant?
« Tertio, quid si iidem incolae, tam masculi quam feminae, eo transferant
« habitationem, illo solo animo ut absque parcho et testibus contra-
« hant? Iidem Cardinales ad primum et secundum, non esse legitimum
« matrimonium inter sic se transferentes ac transeuntes cum fraude;
« ad tertium vero dubiorum huiusmodi, si domicilium vere transferatur,
« matrimonium esse validum, responderunt et resolverunt ». Uti patet
ex tenore decisionis, quoad eos qui transeunt de loco ubi viget decre-
tum *Tame si*, in locum ubi non viget, tres sunt casus; in duobus primis,
transeuntes non mutant domicilium; in tertio, mutant domicilium illud-
que transferunt in locum ubi non viget decretum *Tametsi*; in duobus
primis casibus, matrimonium declaratur invalidum; in tertio, validum;
discrimen inter primum et secundum casum est quod, in secundo, trans-
euntes agunt solo animo contrahendi sine parcho; dum, in primo, non
habetur hic animus; et tamen, in responsione, utrique transeuntes di-
cuntur se transferre cum fraude; agitur ergo, non de fraude subiectiva,
seu de do o (qui abest in primo casu), sed de mera fraude obiectiva, scilicet
de detrimento quod, velint nolint transeuntes, parochus proprius patitur
ex hoc transitu; quae fraus obiectiva, seu detrimentum, vitari nequit,
nisi per mutationem domicilii (uti fit in tertio casu contemplato); mutato
enim domicilio, parochus prioris loci ius non amplius habet ut trans-
euntes matrimonio coniungat. Igitur, in summa, transeuntes e loco ubi
viget decretum in locum ubi non viget, non mutato domicilio, dicuntur
agere cum fraude (saltem obiectiva), et nulliter contrahere: quod, aliis
verbis, clare significat decretum *Tametsi* habere vim non tantum localem,
sed etiam personalem, et sequi personam, etiam in loco ubi non viget,
nisi persona ibi saltem quasi domicilium acquirat. Et in hoc sensu SS. Ro-
manae Congregationes hanc decisionem sunt interpretatae: « Quamo-
« brem, ait d'Annibale, *Summula*, t. III, n. 457, nota 42, non valere
« matrimonium initum ab his qui legem Tridentinam ignorabant, cen-
« suit S. C. C., 26 augusti 1873; vel qui eam scientes, alio discesserant ut
« ab iniusta parentum vexatione sese redimerent (S. C. C., 3 aprilis 1841;
« 11 iunii 1866) vel ut matrimonium inirent coram parcho consanguineo
« (ex S. U. I., probante SS., 17 maii 1804) ». Sed clarius adhuc S. C. In-
quisitionis vim persona em decreti *Tametsi* in suis Instructionibus asserit.
Supra relata sunt verba Instructionis diei 14 decembris 1859: « Lex
« (Tridentina) territorium afficit, et, adaequate loquendo, localem et per-
« sonalem esse in confesso est apud omnes;... quatenus vero perso-
« nalis, eos obligat qui domicilium vel quasi (domicilium) habentes in

« loco, ubi Tridentinum decretum publicatum est et viget, in altero, ubi
« illud non viget, contrahere vellent ». Pariter, in Instructione diei 7 iu-
nii 1867 (cit. *Collectanea S. C. de Prop. Fide*, n. 1305, t. II, p. 2), eadem
S. Congregatio, loquens expresse de citato decreto Urbani VIII, haec ait:
« Iuxta ea quae in hoc decreto sanciantur, qui domicilium habent et
« retinent in loco ubi Tridentina lex viget, nequeunt valide matrimo-
« nium inire in loco ubi non viget, nisi ibi nedum habitationem, sed
« etiam vere domicilium fixerint, quo fraudem, si qua intercesserit, pur-
« gare omnino debeant »; quae aperte supponunt decretum Tridentinum
vi personali pollere, personasque, quas semel adstrinxit, persequi, sicut
umbra corpus, etiam in loca ubi non viget. In eodem sensu respondit
haec eadem S. C. Inquisitionis in una *Parisien.* die 6 aprilis 1895; scilicet
matrimonium, quod vir et mulier, in Gallia domicilium habentes et reti-
nentes, Londini contraxerant, nullum declaravit, licet sponsi de lege
Tridentina nihil suspicati fuissent; imo, cum in libello supplici ab Archie-
piscopo Parisiensi ad S. Congregationem misso, exposita fuisset diffi-
cultas contra nullitatem matrimonii, orta ex opinione communiori quae
fraudem subiectivam exigit in contrahentibus, ad hoc ut eorum matri-
monium nullum declaretur, S. Congregatio istius communioris opinionis
ne minimam quidem rationem habuit; sed et eam prorsus floccifecit et
neglexit, ita ut (cum aliunde facta, in casu, essent legitime probata, ad
normam decreti S. Officii, diei 3 iunii 1889) decreverit satis esse in casu
unicam sententiam ad libertatem coniugum declarandam, nec requiri
appellationem a Defensore vinculi interponendam. Quae decisio relata
est in periodico *Canoniste contemporain*, t. XVIII, p. 449-451. Unde
praefata opinio, fraudem subiectivam exigens, quae revera olim com-
munior erat, paulatim derelicta est, ita ut eam Wernz dicat *antiquam*,
vel potius antiquatam; haec sunt eius verba (loco cit., n. 170, nota 156,
in fine, edit. 1904): « Hinc liquet quare communior olim sententia, quae
« nimium insistebat verae fraudi subiectivae, iam a compluribus scrip-
« toribus antiquis non fuerit admissa, sed praesertim a recentioribus,
« post ultimas decisiones SS. CC., magis magisque derelinquatur, v. g.,
« a D'Annibale, Gasparri, Rosset, Laurin, Leitner, Scherer, Peries, cum
« Scavini, Cretoni, Grandclaude, Schnitzer, de Becker, Fleiner, aliisque.
« Neque, attentis principiis et decisionibus particularibus, praesertim a
« S. C. Inquisitionis datis, ulla videtur esse spes fore, ut ille recessus
« ab *antiqua vel potius antiquata* sententia olim communiori per novam
« theoriam ab Arendt... propugnata retardetur ». In eodem sensu
Bucceroni ait (*Instit. Theologiae Moralis*, t. II, n. 1026, edit. 1908):
« Communior sententia tenuit validum etiam esse matrimonium eorum,

« qui, habentes domicilium vel quasi-domicilium in loco ubi Trid. viget, « veniunt in alium locum, ubi Trid. non viget, sine intentione quidem « acquirendi domicilium vel quasi-domicilium, at simul sine intentione « clandestine contrahendi, si deinde ibidem clandestine contrahant. *Contrariae tamen nunc* sunt S. C. C. et S. O. decisiones, quibus declaratum est Tridentinam legem esse simul *localem* et *personalem*; et « etiam quia, in foro externo, *fraus* ipso facto praesumitur. Cfr. S. C. « de P. F., 7 iun. 1867, n. 1047., A. S. S. v. 36, p. 222 seqq. ». Hinc etiam concludit Eñus Gasparri, loco cit., n. 1207, edit. 1904, in foro contentioso, iudicem pronunciare debere nullitatem matrimonii in dicto casu etiam absque fraude subiectiva contracti: « Sed etiam, ait, si agitur « de matrimonio contracto, et ad forum contentiosum deducto, Officialis » debet, ni fallimur, ob auctoritatem Sacrarum Congregationum, pro « nullitate pronunciare ».

3. Ut ex dictis patet, si quis, domicilium habens et retinens in loco ubi viget decretum *Tametsi*, transit in locum ubi non viget, remanet decreto adstrictus, propter vim huius personalem, et ideo, si velit in hoc altero matrimonium contrahere, tenetur contrahere coram parochio proprio, vel alio sacerdote de parochi proprii licentia. Porro, parochus eius proprius non est parochus aut rector ecclesiae loci, per quem transit; sed parochus loci, in quo domicilium aut quasi domicilium retinet; parochus enim proprius non intelligitur nisi ratione domicilii, vel quasi domicilii, nisi agatur de vagis, qui proprium parochum sortiuntur, ubi sunt; cum ergo non agamus de vago, sed de peregrino suum domicilium aut quasi domicilium retinente, parochus eius proprius nequit esse nisi parochus domicilii eius aut quasi domicilii. Pariter, si quis domicilium habens et retinens in loco ubi non viget decretum *Tametsi*, transit in locum ubi viget, adstrictus efficitur decreto propter vim huius territorialem seu localem, uti supra visum est; et ideo, si velit in hoc altero loco matrimonium contrahere, tenetur contrahere coram proprio parochio, vel alio sacerdote de licentia proprii parochi. Porro, etiam in hoc casu, parochus eius proprius non est parochus loci per quem transit, sed parochus, seu rector, seu quocumque alio nomine vocetur, loci in quo domicilium aut quasi domicilium retinet. Nec dicatur in hoc eius domicilii loco non esse parochum in sensu decreti *Tametsi* quod ibi non viget; hoc enim falsum est; parochus enim parochus proprius intelligitur independenter a decreto *Tametsi*; Synodus enim Tridentina non creavit parochum proprium, sed supposuit, illumque adhibuit uti testem qualificatum matrimoniorum. Igitur vir Anglus, retinens domicilium in Anglia, et transiens per Parisios, si velit hic matrimonium contra-

here, tenetur contrahere, non coram parochio parochiae Parisiensis in qua commoratur, sed coram parochio domicilii sui in Anglia, aut coram alio sacerdote de huius licentia. Et haec clara sunt et certa: et argumenta quae contra hanc doctrinam allata sunt, occasione citatae causae *Parisien.*, diei 28 anuarii 1899, probabilia non sunt, ut bene ostendit Wernz in cit. eius *voto*, n. 51-53; 61-64; 70-72.

4. Ad complendam hanc iuris expositionem, notandum est quid singulare in hoc clandestinitatis impedimento. In aliis quidem impedimentis, pars ab impedimento immunis alteri parti immunitatem seu exemptionem suam non communicat; sic, si mulier libera contrahere attentet cum viro voto solemni aut sacro ordine ligato, exemptionem suam ei non communicat, et matrimonium invalidum est. Aliter res se habet in impedimento clandestinitatis; si una pars est ab hoc impedimento immunis, v. g., quia domicilium habet in loco Tridentinae legi non subiecto, exemptionem suam alteri parti communicat, ita ut Anglus, Londini domicilium habens, et ita a decreto *Tametsi* immunis, cum muliere Galla, decreto adstricta, valide Londini contrahit. Hoc principium iam tempore Benedicti XIV satis receptum erat, uti concludere est ex his quae ipse narrat *De Synodo*, lib. VI, cap. 6, n. 12. Item hoc principium firmavit S. Congregatio Inquisitionis, in una *Quebecen.*, diei 17 novembris 1835, ad 2 et 4 (*Collectanea S. C. de Prop. Fide*, n. 842, t. I, p. 488). Unde hodie sine ulla controversia hoc principium viget; ita ut omnes doctores teneant partem ab impedimento clandestinitatis immunem exemptionem suam alteri parti communicare, *propter individuitatem contractus*; ubi tamen addendum est: *et attenta positiva dispositione Ecclesiae*, quae sic decretum *Tametsi* interpretata est. In aliis enim impedimentis, individuitas contractus non sufficit ut exemptio unius partis alteri communicetur.

Quod ad factum attinet. - Princeps Michaël Radziwill, tempore matrimonii contracti, quasi domicilium habebat Londini, in Anglia; a die enim 14 aprilis anni 1898 nominatus erat *addictus legationi Russicae* apud Gubernium Anglicum; quod munus usque ad diem 24 maii 1903 retinuit: quae constant ex attestatione authentica, diei 9 ianuarii 1910, data ab officiali publico Ministerii Russiaci Negotiorum extraneorum (in Summario). Unde passim referunt testes Principem Michaëlem e. Londino profectum esse Petropolim, ad nuptias celebrandas. Cum ergo decretum *Tametsi* Londini non fuisset unquam publicatum, Petropoli autem vigeret, Princeps Michaël e loco immuni se conferebat in locum decreto subiectum, et ideo, iuxta supradicta in expositione iuris, adstri-

ctus erat legi Tridentinae, propter vim huius legis localem seu territorialem.

Ex altera parte, Maria Bernardaky, eodem tempore matrimonii, domicilium fovebat Parisiis, via dicta Chaillot, 65, ubi a multis annis cum genitoribus vivebat, a quibus, licet maiorennis, nunquam recesserat. In Gallia autem, uti notorium est, decretum *Tametsi* vigeat, et omnes, tum catholicos, tum haereticos et schismaticos adstringebat. Unde Maria, e Gallia se conferens Petropolim, veniebat e loco legi Tridentinae subiecto, et proinde, ubicumque consisteret, decreto *Tametsi* ligata remanebat, ob vim huius personalem; ideoque, etiam Petropoli, formae Tridentinae, in matrimonio contrahendo, subiecta erat.

Itaque ambo sponsi, in civitate Petropoli constituti, decreto *Tametsi* adstricti erant. Porro, in matrimonio quod in hac civitate die 2 septembris anni 1898 celebrarunt, forma Tridentina non fuit observata; non enim contraxerunt coram parcho proprio aut alio sacerdote de parochi proprii licentia. Cum enim sponsi Petropoli nec domicilium nec quasi domicilium acquisivissent (quod extra controversiam est), nullum ibi parochum proprium habebant; ex altera autem parte, Rev. P. Lagrange, O. P., coram quo contraxerunt, non habebat licentiam nec parochi Parisiensis Mariae, nec parochi Londinensis Michaëlis, sed tantum delegationem Rmni Archiepiscopi Mohiloviensis: quae utique delegatio in casu nullo modo sufficit, uti constat ex dictis in expositione iuris. Matrimonium ergo nullum est.

Sed hic occurrit tripliciter Defensor Vinculi.

Primo enim dicit matrimonia mixta in civitate Petropoli, sicut et in toto Imperio Russiaco, esse valida ex declarationibus Pii VI, 2 martii 1780, et Gregorii XVI, 19 augusti 1844, supra relatis; matrimonium autem quod Princeps Michaël catholicus, et Maria, religione graeco-orthodoxa, die 2 septembris anni 1898, Petropoli contraxerunt, esse matrimonium mixtum, ideoque validum. Praefatae enim declarationes Pontificum cadunt immediate super *genus matrimoniorum*, nimirum super matrimonia haereticorum et mixta in Imperio Russiaco celebrata: quale fuit matrimonium controversum. - Verum haec difficultas nullo negotio solvitur. Principia enim supra exposita de vi locali et personali decreti *Tametsi*, a doctoribus et a iurisprudencia unanimiter admissa, generalia sunt et ubique applicanda. Quapropter etiam in iis locis in quibus viget decretum pro catholicis, non vero pro acatholicis (ut in Imperio Russiaco), eadem principia vigent, quin respiciendum sit ad genus matrimoniorum. Unde catholicus, qui e loco immuni venit, et ad locum, in quo decretum viget pro catholicis, accedit, vi locali decreti

tenetur tamquam catholicus. Ad facta autem quod attinet, clara sunt, nec ipse Defensor Vinculi dissentit: Princeps Michaël catholicus erat, veniebat ex Anglia, scilicet e loco immuni; accedebat autem ad Petropolim, scilicet ad locum ubi decretum *Tametsi* publicatum est pro catholicis; ergo vi locali decreti tenebatur, et proinde nulla immunitate fruebatur, quam alteri parti communicare posset. Haec altera pars, nempe Maria Benardaky, licet tunc heterodoxa, vi personali decreti tenebatur, quia veniebat e Gallia, scilicet e loco decreto obnoxio, in quo suum domicilium retinebat. Ambo ergo sponsi decreto tenebantur, unus vi eius locali, alter vi eius personali. Cum ergo eorum matrimonium praeter ormam decreti celebratum sit, nullum est.

Secundo dicit Defensor Vinculi decretum Urbani VIII, diei 14 augusti 1627, quod nulla declarat matrimonia eorum qui e loco legi Tridentinae subiecto transeunt per locum exemptum, ibique nuptias contrahunt, non applicari, si sic transeuntes « id non fecerunt in fraudem specificam, nempe eo animo ut clandestine contrahere possent (*Animadversiones alterae*, n. 16) »; unde, ad hoc ut in casu matrimonium sit nullum, Defensor Vinculi exigit fraudem subiectivam, quam de facto non adfuisse putat. - Verum haec interpretatio decreti Urbani VIII contraria est decisionibus S. Officii supra relatis in expositione iuris, ex quibus constat decreto *Tametsi* inesse vim localem et personalem; ea enim est indoles vis personalis, ut personam (semel decreto adstrictam, utpote domiciliatam aut quasi domiciliatam in loco legi Tridentinae subiecto) ubique sequatur, sicut umbra corpus, eamque adstringat ad instar statuti personalis, et proinde independenter a bona vel mala fide: quae omnia supra late demonstrata sunt.

Ceterum, ad abundantiam iuris, data (nullatenus vero admissa) interpretatione decreti Urbani, a Defensore Vinculi facta, adfuit in sponsa Maria fraus subiectiva specifica, quam requirit ad nullitatem matrimonii declarandam. Uti enim constat ex actis, cum sponsi vellent celebrare matrimonium ritu graeco-orthodoxo iuxta legem Russiacam, et difficile fuisset invenire sacerdotem catholicum qui, post caeremoniam schismaticam, nuptiis benedicere ritu catholico vellet, Petropolim profecti sunt. Probe enim sciebant sponsi, nec parochum Michaëlis Londinensem, nec parochum Mariae Parisiensem, facile adducendos esse ad nuptias in his adiunctis per se, vel per alium sacerdotem benedicendas. Unde, ad haec incommoda vitanda, in Russiam migrarunt; voluerunt ergo absque praesentia et licentia parochi proprii matrimonium contrahere: in quo certe fraus contra legem Tridentinam adest. Non refert quod unus aut alter testis dicat sponso Petropolim ad nuptias celebrandas migrasse,

quia ibi hoc anni tempore pater Mariae negotiorum causa moraretur; haec enim paucissimorum testium opinio dictis multorum aliorum testium praevalere nequit. Atque haec omnia confirmantur ex eo quod, ut notatum est in causa *S. Christophori de Habana*, diei 11 iulii 1910 (*Acta Apostolicae Sedis*, t. II, p. 878): « Si solo animo matrimonium contrahendi, « vel etiam praecipuo, ad locum immunem sponsi se conferunt, conveniunt Doctores matrimonium esse nullum, quia cum fraude contractum, « parochum videlicet fraudando iure suo matrimonio assistendi ». Porro quod, in casu, sponsi Petropolim se contulerint, solo animo, vel saltem praecipuo, matrimonium contrahendi, ex actis clarissimum est.

Dicit tertio Defensor Vinculi sponsam Mariam, quando Petropoli matrimonium cum Michaële contraxit, fuisse iuridice vagam; quippe quae, saltem a momento caeremoniae civilis quae vero matrimonio praecessit, plene domicilio Parisiensi renunciasset; « unde, ait, eius conditio *momentanea vagitatis*, in aliorum titulorum defectu, satis superque erat ad coniugii valorem sustinendum (*Animadversiones alterae*, n. 13; cf. n. 18-19) ». — Verum haec etiam tertia difficultas facile dissolvitur. Quando enim Maria Benardaky domicilium paternum reliquit, Petropolim profectura, non illud reliquit nisi intuitu et conditione veri matrimonii, quo sponsa sponso alligaretur, et vice versa, et quo proinde iure domicilium sponsi acquireret et sequi teneretur. Porro hoc verum matrimonium, quo sponsi ad invicem alligarentur, non poterat esse, in mente Mariae, ritus religiosus schismaticus; probe enim noverat hunc ritum schismaticum nihil esse pro sponso catholico, et Michaëlem non se reputaturum obligatum, nisi vi ritus catholici, qui schismatico successit; tunc ergo solum, scilicet celebrato ritu catholico, Maria se reputavit obligatam, et lege matrimonii et domicilii devinctam; obligationem enim suam, uti clarum est, obligationi sponsi subordinabat. Iure Romano, sponsa non amittebat domicilium paternum, nisi per matrimonium re ipsa celebratum, iuxta *L. Ea quae*, 32, D. *Ad Municipalem*, L. 1: « Ea quae desponsa est, ante « contractas nuptias non mutat domicilium »; quod etiam receptum est in iure canonico, uti pluries in S. Rota notatum est, v. g., in *Parisien. — Nullit. Matrim.*, diei 27 ianuarii 1912 (*Acta Apostolicae Sedis*, t. IV, p. 282). Sponsa enim non nisi vi matrimonii iuxta canonicas leges celebrati, domicilium mariti acquirit, illudque sequi tenetur, et sic demum domicilio paterno renunciat. Sic igitur et in praesenti specie; Maria non acquisivit domicilium sponsi catholici, nec paterno domicilio definitive renunciavit, nisi per matrimonium iuxta canonicas leges celebratum, scilicet per matrimonium catholicum. Igitur ante hoc matrimonium catholicum numquam vaga fuit.

His ergo omnibus tam in iure quam in facto consideratis et bene perspectis, Christi nomine invocato, Nos infrascripti Auditores, pro Tribunali sedentes, et solum Deum prae oculis habentes, decernimus, declaramus et definitive sententiamus constare de nullitate matrimonii inter Michaëlem Radziwill et Mariam Benardaky, et proinde ad dubium propositum respondemus: *Affirmative ad primam partem; negative ad secundam, scilicet confirmandam esse sententiam Rotalem diei 27 iulii 1915*; declarantes et decernentes insuper, confirmata etiam in hac parte prima sententia, prolem ex dicto matrimonio susceptam esse legitimam, attenta bona fide coniugum. Quod attinet ad iudiciales expensas, declaramus eas inter partes esse compensatas.

Ita declaramus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium, ad quos spectat, ut executioni mandent hanc nostram definitivam sententiam, et adversus reluctantes procedant ad normam SS. Canonum et praesertim cap. 3, sess. XXV, *De reform.*, Concilii Tridentini, iis adhibitis executivis et coercitivis mediis, quae magis opportuna et efficacia pro rerum adiunctis exstitura sint.

Romae, in sede Tribunalis S. R. Rotae, die 18 aprilis 1916.

Seraphinus Many, *Ponens.*
Ioannes Prior.
Aloisius Sincero.

L. ✠ S.

Ex Cancellaria, 28 aprilis 1916.

Sac. T. Tani, *Notarius.*

II

Citatio edictalis

FLORENTINA

NULLITATIS MATRIMONII (MARCHIÒ - BINI)

Cum constet ex inquisitione in archiepiscopali curia Florentina peracta virum conventum Iosephum Marchiò reperiri non posse, infrascriptus S. R. Rotae Decanus, Ponens in causa hac, per praesens edictum, praefatum Iosephum Marchiò peremptorie citat ad comparandum, sive per se, sive per procuratorem, in Sede S. Tribunalis die 1 decembris, hora 11, ad effectum ut subscribatur infrascriptum dubium, nec non dies destinetur, quo habebitur Turnus Rotalis pro causae, de qua supra, definitione; ulterius declarando, si non compareat, processum continuatum et terminatum iri in eius contumacia.

DUBIUM

An constet de matrimonii nullitate in casu?

Ordinarii locorum et quicumque fideles quibus notitia est de loco commorationis praefati dñi Iosephi Marchiò curare debent, quatenus fieri possit, ut de hac citatione edictali moneatur.

Datum Romae, die 31 octobris 1916.

G. Sebastianelli, *Decanus, Ponens.*

L. ✕ S.

Ex Cancellaria, die 31 octobris 1916.

Ioannes Ladelci,

Notarius S. R. Rotae.

Traduction.

TRIBUNAL DE LA SACRÉE ROTE ROMAINE

Citation par Edit

FLORENTINA

NULLITATIS MATRIMONII (MARCHIÒ - BINI)

Comme il résulte de plusieurs enquêtes faites dans la curie archiepiscopale de Florence, que le mari défendeur, Joseph Marchiò, ne peut être trouvé, le Doyen de Rote soussigné, Ponent en cette cause, cite péremptoirement, par le présent édit, le même Ioseph Marchiò à comparaître personnellement, ou par procureur légitimement constitué, au siège du Tribunal de la S. Rote Romaine le 1 décembre prochain, à onze heures, pour vouloir souscrire le doute ci-dessous rapporté, et fixer le jour de la proposition de la cause devant la Rote, déclarant en outre que, s'il ne comparaît pas, le procès canonique sera continué et terminé en sa contumace.

DOUTE

Conste-t-il de la nullité de mariage dans le cas présent?

Les Ordinaires des lieux et les fidèles qui auraient connaissance du lieu de la résidence du dit Mr Ioseph Marchiò, doivent faire en sorte, dans la mesure du possible, qu'il soit averti de la présente citation.

Donné à Rome, le 31 octobre 1916.

G. Sebastianelli, *Decanus, Ponens.*

L. ✠ S.

Ex Cancellaria, die 31 octobris 1916.

Ioannes Ladelci,
Notarius S. R. Rotae.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Biglietto della Segreteria di Stato, il Santo Padre si è degnato di nominare:

18 ottobre 1916. — L'Eفو signor cardinale Filippo Giustini, *Protettore dell'Istituto delle Religiose Filippine, che hanno la Casa-madre a Barcellona.*

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di nominare:

Protonotari apostolici ad instar participantium :

20 giugno 1916. — Mons. Stefano Siminiati, della diocesi di Lesina.

10 luglio. — Mons. Cirillo Riedl, della diocesi di Brünn.

— Mons. Giuseppe Pospisil, della medesima diocesi.

5 agosto. — Mons. Floriano Stan, della diocesi di Gran Varadino di rito greco-rumeno.

23 agosto. — Mons. Guglielmo Nolens, della diocesi di Ruremonda.

17 ottobre. — Mons. Francesco d'Assisi Ribeiro Costa, dell'archidiocesi di Braga.

Prelati Domestici di S. S.:

8 giugno 1916. — Mons. Casimiro Wais, dell'archidiocesi di Leopoli di rito latino.

14 giugno. — Mons. Giovanni Trzopinski, della medesima archidiocesi.

— Mons. Vincenzo Czajkowski, della medesima archidiocesi.

21 giugno. — Mons. Antonio Dobronic, della diocesi di Lesina.

10 luglio. — Mons. Ignazio Zimmermann, della diocesi di Scepusio.

5 agosto. — Mons. Giacomo Radu, della diocesi di Gran Varadino di rito greco-rumeno.

23 agosto. — Mons. Benedetto Saenz, dell'archidiocesi di San Domingo.

— Mons. Pasquale Ciocia, rettore del Seminario regionale di Catanzaro.

9 settembre. — Mons. Bartolomeo Capasso, canonico Liberiano.

10 settembre. — Mons. Pietro Brommenscenkel, della dioc. di Des Moines.

- 12 settembre 1916. — Mons. Giuseppe Furlan, della diocesi di Treviso.
28 settembre. — Mons. Giuseppe Schwind, della diocesi di Spira.
— Mons. Federico Molz, della medesima diocesi.
ottobre. — Mons. Ludovico Saverio Bazin, della diocesi di Savannah.
12 ottobre. — Mons. Michele Guarini, dell'archidiocesi di Taranto.

Con Breve Pontificio il Santo Padre si è degnato di concedere al Maestro del S. Ospizio la facoltà di assumere la denominazione di *Gran Maestro* del Sacro Ospizio e di distaccarlo dalla classe dei Camerieri Segreti Partecipanti di Spada e Cappa.

ONORIFICENZE

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

La Commenda dell'Ordine Piano:

15 settembre 1916. — Al sig. dott. Giuseppe M. Canti o, sottosegretario de Ministero degli Esteri nella Repubblica Argentina.

La Gran Croce dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

18 ottobre 1916. — Al sig. Yagoro Miura, inviato straordinario e ministro plenipotenziario dell'imperatore del Giappone, in missione speciale presso la Santa Sede.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

22 agosto 1916. — Al sig. Edoardo Pietro Francesco Antonio van den Bogaert.

26 agosto. — Al sig. Ermanno Ritschel, dell'archidiocesi di Vienna.

— Al sig. Ludovico Baumann, della medesima archidiocesi.

29 agosto. — Al sig. Narciso Gelats, dell'archidiocesi di Santiago di Cuba.

5 ottobre. — Al sig. dott. Carlo Schwering, dell'archidiocesi di Colonia.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

26 agosto 1916. — Al sig. Ernesto Hegenbarth, dell'archidioc. di Vienna.

1 settembre. — A sig. Giuseppe Grossi-Gondi, di Roma.

27 settembre. — A sig. Emilio Novak, dell'archidiocesi di Zagabria.

La Gran Croce dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

22 settembre 1916. — Al sig. conte Renato de Lamotte d'Allogny, ciambellano del principe di Monaco.

La Commenda dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

15 settembre 1916. — Al sig. Attilio Daniele Barilari, introduttore degli ambasciatori e capo del cerimoniale nella Repubblica Argentina.

1 ottobre. — Al sig. dott. Lorenzo Cochetti, di Roma.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

26 agosto 1916. — Al sig. Cristoforo Stumpf, dell'archidiocesi di Vienna.

— Al sig. Giuseppe Meissner, della medesima archidiocesi.

— Al sig. Alfonso Zehle, della medesima archidiocesi.

31 agosto. — Al sig. dott. Tommaso Pensa, della diocesi di Ascoli Satriano e Cerignola.

2 settembre. — Al sig. Camillo Angelucci, custode del pontificio palazzo di Castelgandolfo.

12 settembre. — Al sig. Romeo Bernardini, di Roma.

15 settembre. — Al sig. Adolfo J. de Urquiza, segretario di Legazione della Repubblica Argentina.

17 ottobre. — Al sig. dott. Raffaele Trua, della diocesi di Orte.

AVVISO

La Direzione dell'« Annuario Pontificio » presso la Segreteria di Stato interessa vivamente gli Illmi e Rmi Ordinari delle diocesi, i Collegi prelatizi, i Superiori generali degli Ordini religiosi, i Rettori dei collegi ecclesiastici e tutti i dignitari appartenenti alla Corte pontificia a volerle trasmettere in tempo utile le relazioni e rettifiche occorrenti per la edizione dell'« Annuario » pel prossimo anno 1917, in conformità della lettera circolare dell'Efn sig. Cardinale Gasparri, Segretario di Stato, in data 15 luglio 1915, e delle particolari istruzioni ricevute al momento delle nomine e promozioni.

PREFETTURA DEI SS. PALAZZI APOSTOLICI

NOMINA

Con Biglietto della Prefettura dei SS. Palazzi Apostolici il Santo Padre si è degnato di nominare:

27 ottobre 1916. — Il sig. cav. Camillo Beccari, *Coadiutore con futura successione al comm. Edmondo Puccinelli nell'ufficio di Maestro di Casa dei SS. Palazzi Apostolici.*

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMIN

Con Biglietti di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, il Santo Padre si è degnato di nominare:

Camerieri Segreti soprannumerari di S. S.:

23 agosto 1916. — Mons. Mattia Frána, della diocesi di Budweis.

— Mons. Francesco Saverio Expectac o : rreto, della diocesi di Damao.

7 ottobre. — Mons. Moisé dott. Cagnac, dell'archidiocesi di Bourges.

— Mons. Filippo Bernardini.

20 ottobre. — Mons. Alfonso Cammilli, della diocesi di Pistoia.

21 ottobre. — Mons. Federico Lunardi.

Cameriere Segreto di Spada e Cappa soprannumerario di S. S.:

30 agosto 1916. — Il sig. conte Wolfango Schlitz von Görtz und von Wrisberg, della diocesi di Hildesheim.

Cameriere d'onore in abito paonazzo di S. S.:

5 luglio 1916. — Mons. Andrea Zivkovic, della dioc. di Djakovar (Sirmio).

Cappellano d'onore extra Urbem di S. S.:

23 agosto 1916. — Mons. Giuseppe Helló, della diocesi di Rosnavia.

NECROLOGIO

9 ottobre 1916. — Mons. Giacomo Ozcoidi y Udave, vescovo di Tarazona e Amministratore Apostolico di Tudela.

12 ottobre. — Mons. Roberto Menini, arcivescovo titolare di Gangra, Vicario Apostolico di Sofia e Filippopoli.

17 ottobre. — Mons. Carlo Marbach, vescovo titolare di Pafo.

